

Vienotie dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumi

Saturs

1. Vispārīgie jautājumi
2. Noteikumos lietotie termini
3. Pārvades sistēmas pakalpojuma līguma noslēgšanas kārtība
4. Jaudas piešķiršana
5. Līgumpārslodzes vadība
6. Sekundārā jaudas tirdzniecība
7. Nominācija un renominācija
8. Piešķirums
9. Saskaņošana
10. Darbības un dabasgāzes ievadīšanas noteikumi
11. Pārvades sistēmas pakalpojuma sniegšanas pārtraukšana vai ierobežošana
12. Rēķinu izrakstīšana un norēķini
13. Kredībspēja, kredīta pārvaldīšana un saistību izpildes nodrošinājums
14. Strīdu izskatīšana un piemērojamie normatīvie akti
15. Pārvades sistēmas pakalpojuma līguma grozījumi un izbeigšana

16. Atbildība

17. Nepārvarama vara

18. Konfidencialitāte

19. Noslēguma jautājumi

Pielikumi

1. Vispārīgie jautājumi

1.1. Noteikumi nosaka tiesības un pienākumus, un informācijas apmaiņas kārtību starp Igaunijas un Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmu operatoriem un dabasgāzes pārvades sistēmas lietotāju (turpmāk – sistēmas lietotājs) attiecībā uz dabasgāzes pārvades sistēmas (turpmāk – pārvades sistēma) lietošanu, jaudas rezervēšanu, nominācijām un piešķirumiem vienotajā balansēšanas zonā, kurā ietilpst Igaunija un Latvija.

1.2. Noteikumus piemēro:

1.2.1. dabasgāzes pārvades sistēmām Igaunijas un Latvijas teritorijā;

1.2.2. sistēmas lietotājiem, kuri ir noslēguši balansēšanas līgumu un pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu ar kādu no pārvades sistēmas operatoriem vienotajā balansēšanas zonā;

1.2.3. nediskriminējošā veidā jebkura veida gāzei, ciktāl šādu gāzi var tehniski un droši ievadīt un transportēt pa vienotās balansēšanas zonas pārvades sistēmām saskaņā ar spēkā esošajiem attiecīgajiem valsts tehniskajiem noteikumiem un drošības standartiem, ja vien šāda gāze atbilst piemērojamām dabasgāzes kvalitātes prasībām.

1.3. Šos noteikumus piemēro šādiem ieejas un izejas punktiem, kuros dabasgāzi var ievadīt vai izvadīt no vienotās balansēšanas zonas:

1.3.1. ieejas un izejas punkts Vjarska (*Värskä*) (Krievija–Igaunija);

1.3.2. ieejas un izejas punkts Izborska (*Izborsk*) (Krievija–Igaunija);

1.3.3. ieejas un izejas punkts Narva (Krievija–Igaunija);

1.3.4. ieejas un izejas punkts *Balticconnector* (Igaunija–Somija);
1.3.5. ieejas un izejas punkts Kiemēni (*Kiemēnai*) (Lietuva–Latvija);

1.3.6. ieejas punkts no Inčukalna pazemes gāzes krātuves un izejas punkts uz Inčukalna pazemes gāzes krātuvi (Latvija);

1.3.7. izejas punkts Igaunijas lietotāju apgādei;

1.3.8. izejas punkts Latvijas lietotāju apgādei;

1.3.9. ieejas punkts no Igaunijas ražošanas iekārtas;

1.3.10. ieejas punkts no Latvijas ražošanas iekārtas;

1.3.11. ieejas punkts no sašķidrinātās dabasgāzes iekārtas un izejas punkts uz sašķidrinātās dabasgāzes iekārtu.

1.4. Sistēmas lietotājs, sazinoties ar pārvades sistēmas operatoru šajos noteikumos paredzētajos gadījumos, informāciju un dokumentus pārvades sistēmas operatoram iesniedz pēc izvēles angļu valodā vai tās valsts valodā, kurā atrodas pārvades sistēmas operatora juridiskā adrese. Šajos noteikumos noteiktajai informācijai un dokumentiem, kas nosūtīti elektroniski, jābūt parakstītiem ar drošu elektronisko parakstu, ja pārvades sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi.

1.5. Pārvades sistēmas pakalpojuma līgums un tā grozījumi atbilst šiem noteikumiem.

1.6. Šajos noteikumos ietvertie termini lietoti Eiropas Savienības normatīvo aktu izpratnē.

2. Noteikumos lietotie termini

2.1. **Papildu jauda** – ieejas vai izejas punkta jauda, kas ir pieejama pārslodzes vadības gadījumā, vai, iesniedzot nominācijas, jauda, kas pārsniedz sistēmas lietotāja rezervēto jaudu.

2.2. **Prendents** – persona, kura iesniedz pārvades sistēmas operatoram pieteikumu vienotās balansēšanas zonas pārvades sistēmas lietošanas tiesību iegūšanai.

2.3. **Biometāns** – biogāze, kas atbilst pārvades sistēmā ievadāmās dabasgāzes kvalitātes raksturlielumiem.

2.4. **Darba diena** – jebkura diena no pirmdienas līdz piektdienai, kas nav noteikta par svētku dienu nevienā no vienotajā balansēšanas zonā esošajām valstīm.

- 2.5. **Jaudas rezervēšanas pieteikums** – pieprasījums jaudas rezervēšanai, kuru sistēmas lietotājs iesniedz pārvades sistēmas operatoram atbilstoši standarta saziņas protokolam.
- 2.6. **Vienotā balansēšanas zona** – kopējā Igaunijas un Latvijas balansēšanas zona, kurā sistēmas lietotājam tiek noteikts nebalansa stāvoklis un kurā piemēro šos noteikumus.
- 2.7. **Pieslēguma līgums** – līgums starp potenciālo sistēmas lietotāju un pārvades sistēmas operatoru par pārvades sistēmas pieslēguma ierīkošanu.
- 2.8. **Darījuma puse** – šo noteikumu izpratnē fiziska vai juridiska persona, kura lieto blakus esošu pārvades ieejas-izejas sistēmu vai sašķidrinātās dabasgāzes termināļa iekārtas un pārvades sistēmas ieejas un izejas punktus organizē dabasgāzes piegādi sistēmas lietotājam vai kurai sistēmas lietotājs organizē dabasgāzes piegādi.
- 2.9. **Jaudas rezervēšana** – tiešsaistes pārvades jaudu rezervēšanas kārtība, izmantojot standarta saziņas protokolu.
- 2.10. **Enerģijas identifikācijas kods (EIK)** – vienotajā balansēšanas zonā aktīviem tirgus dalībniekiem saskaņā ar Enerģijas identifikācijas kodu sistēmu piešķirts identifikācijas kods.
- 2.11. **Ieejas jauda** – pieejamā pārvades sistēmas jauda attiecīgajā ieejas punktā.
- 2.12. **Ieejas punkts** – fiziska vai virtuāla vieta, kurā dabasgāze tiek piegādāta pārvades sistēmai un kurā sākas dabasgāzes transportēšana pārvades sistēmā.
- 2.13. **Izejas jauda** – pieejamā pārvades sistēmas jauda attiecīgajā izejas punktā.
- 2.14. **Izejas punkts** – fiziska vieta, kurā beidzas dabasgāzes transportēšana pārvades sistēmā un dabasgāze tiek piegādāta blakus esošajai pārvades ieejas-izejas sistēmai, dabasgāzes sadales sistēmai vai pārvades sistēmai tieši pieslēgtam dabasgāzes lietotājam. Ja dabasgāzes sadales sistēma ir pieslēgta vairākos pārvades sistēmas punktos, tad visus pieslēguma punktus uzskata par vienu izejas punktu.
- 2.15. **"Pirmais atnāca, pirmais saņēma" princips** – jaudas piešķiršanas veids, kad jauda vispirms tiek piešķirta tiem sistēmas lietotājiem, kuri pirmie iesnieguši jaudas rezervēšanas pieteikumu.
- 2.16. **Fiksētās piegādes līgums** – dabasgāzes pārdošanas-pirkuma līguma veids, kurā dabasgāze tiek piegādāta saskaņā ar iepriekš saskaņotu piegādes grafiku.
- 2.17. **Elastīgās piegādes līgums** – dabasgāzes pārdošanas-pirkuma līguma veids, kas ļauj piegādāt dabasgāzi saskaņā ar sistēmas lietotāja pieprasījumu ar iespēju koriģēt piegādes grafiku.
- 2.18. **Gāzes mēnesis** – periods, kas sākas katra kalendārā mēneša 1.datumā plkst.5.00 UTC un beidzas nākamā kalendārā mēneša 1.datumā plkst.5.00 UTC ziemas laika periodā un no plkst.4.00 līdz plkst.4.00 UTC vasaras laika periodā.

- 2.19. **Gāzes ceturksnis** – periods no plkst.5.00 UTC 1.janvārī līdz plkst.5.00 UTC 1.aprīlī (Q2); periods no plkst.5.00 UTC 1.aprīlī līdz plkst.5.00 UTC 1.jūlijā (Q3); periods no plkst.5.00 UTC 1.jūlijā līdz plkst.5.00 UTC 1.oktobrī (Q4); periods no plkst.5.00 UTC 1.oktobrī līdz plkst.5.00 UTC 1.janvārī (Q1) ziemas laika periodā un no plkst.4.00 līdz plkst.4.00 UTC vasaras laika periodā.
- 2.20. **Gāzes gads** – periods, kas sākas katru gadu 1.oktobrī plkst.5.00 UTC un beidzas nākamā gada 1.oktobrī plkst.5.00 UTC ziemas laika periodā un no plkst.4.00 līdz plkst.4.00 UTC vasaras laika periodā.
- 2.21. **Nebalanss** – situācija, kad gāzes dienā dabasgāzes daudzums, kuru sistēmas lietotājs ievadījis pārvades sistēmā, atšķiras no dabasgāzes daudzuma, kuru attiecīgais sistēmas lietotājs ir izvadījis no pārvades sistēmas.
- 2.22. **Pārtraukums** – sistēmas lietotāja tiesību izmantot pārvades sistēmu ierobežošana jeb tiesību transportēt dabasgāzi, izmantojot rezervēto konstanto vai atslēdzamo jaudu, ierobežošana.
- 2.23. **Sistēmas lietotājs** – šo noteikumu izpratnē ir persona, kas ir noslēgusi pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu un izmanto pārvades sistēmas pakalpojumu vienotajā balansēšanas zonā.
- 2.24. **Ražošana** – šo noteikumu izpratnē ir gāze, ko gāzes ražotājs ievada pārvades sistēmā no ražošanas iekārtas, kurā gāzes ražošanai tiek izmantoti atjaunojamie enerģijas avoti vai fosilie enerģijas avoti.
- 2.25. **Renominācija** – sistēmas lietotāja vēlāks paziņojums par mainītu nomināciju.
- 2.26. **Pārskata periods** – viena mēneša periods.
- 2.27. **Standarta saziņas protokols** – formāts informācijas apmaiņai starp pārvades sistēmas operatoru un sistēmas lietotāju atbilstoši EDIG@S standartam.
- 2.28. **Standarta informācijas apmaiņas lietotāja rokasgrāmata** – pārvades sistēmas operatora tīmekļvietnē publicēts dokuments par informācijas apmaiņu starp sistēmas lietotāju un pārvades sistēmas operatoru un tās principiem.
- 2.29. **Pārvades sistēmas pakalpojuma līgums** – starp pārvades sistēmas operatoru un sistēmas lietotāju noslēgts līgums, kas sistēmas lietotājam dod tiesības lietot vienotās balansēšanas zonas pārvades sistēmas un nodrošina pārvades sistēmas pakalpojuma sniegšanu sistēmas lietotājam vienotajā balansēšanas zonā.
- 2.30. **Mehānisms izmanto vai zaudē" attiecībā uz ilgtermiņa jaudu** – sistemātiski rezervētas, bet neizmantotas pārvades sistēmas jaudas pārdalīšanas kārtība, ja saņemts citu sistēmas lietotāju konstantās jaudas pieprasījums.

3. Pārvades sistēmas pakalpojuma līguma noslēgšanas kārtība

- 3.1. Lai noslēgtu pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu un izmantotu pārvades sistēmas pakalpojumu vienotajā balansēšanas zonā, pretendents pārvades sistēmas

operatoram, ar kuru ir noslēgts balansēšanas līgums, elektroniski saskaņā ar pārvades sistēmas operatora tīmekļvietnē publicēto pieteikuma veidlapu iesniedz pieteikumu pārvades sistēmas pakalpojuma līguma noslēgšanai. Pretendents pieteikumam pievieno:

3.1.1. pārstāvja, kam ir tiesības uzņemties saistības pretendenta vārdā, kontaktinformāciju (norādot vārdu, uzvārdu, amatu, tālruņa numuru, e-pasta adresi) un dokumentu, kas apliecina pārstāvja tiesības rīkoties pretendenta vārdā;

3.1.2. pārstāvību apliecinošu dokumentu, ja pieteikumu iesniedz pretendenta pilnvarots pārstāvis;

3.1.3. dokumentu, kas apliecina, ka pretendents ir reģistrējies komercdarbību atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem;

3.1.4. dokumentu, kas izdots ne agrāk kā vienu mēnesi pirms pieteikuma iesniegšanas dienas un apliecina, ka nav pasludināts pretendenta maksātnespējas process, nav apturēta pretendenta saimnieciskā darbība vai pretendents netiek likvidēts;

3.1.5. informāciju par pretendenta kredītreitingu, ko piešķirusi vispārzināma kredītaģentūra vai reitinga aģentūra (nav jāiesniedz, ja plāno sniegt saistību izpildes nodrošinājumu saskaņā ar šo noteikumu 13.nodaļu);

3.1.6. gada pārskatu par iepriekšējiem trīs gadiem (vai faktisko darbības laiku, ņemot vērā pretendenta dibināšanas vai darbības uzsākšanas laiku, par kuru iesniedzams gada pārskats) vai citu līdzvērtīgu dokumentu, kas apliecina pretendenta saimniecisko un finansiālo stāvokli atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem, ja pārvades sistēmas operators to pieprasījis.

3.2. Ja pēc pieteikuma iesniegšanas izmainās apstākļi, par kuriem pretendents iesniedzis informāciju un dokumentus, pretendents to paziņo pārvades sistēmas operatoram ne vēlāk kā trīs darba dienu laikā.

3.3. Pārvades sistēmas operators šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minēto pieteikumu un tam pievienotos dokumentus izvērtē 10 darba dienu laikā no saņemšanas dienas. Pārvades sistēmas operators var pieprasīt pretendētājam iesniegt trūkstošos dokumentus un papildu informāciju.

3.4. Ja pārvades sistēmas operators ir pieprasījis pretendentam iesniegt papildu informāciju vai dokumentus, pretendents tos iesniedz 10 darba dienu laikā no pieprasījuma nosūtīšanas dienas. Ja pretendents šajā apakšpunktā norādītajā termiņā neiesniedz pieprasīto papildu informāciju vai dokumentus, uzskatāms, ka pretendents ir atsaucis savu pieteikumu.

3.5. Ja pretendents ir iesniedzis pārvades sistēmas operatoram visus šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minētos dokumentus un papildu informāciju, pārvades sistēmas operators piecu darba dienu laikā pēc dokumentu un papildu informācijas saņemšanas sagatavo pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu un elektroniski nosūta to pretendentam.

3.6. Pretendents iesniedz pārvades sistēmas operatoram elektroniski parakstītu pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu vai parakstītu pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu divos eksemplāros 15 darba dienu laikā no pārvades sistēmas pakalpojuma līguma nosūtīšanas dienas. Ja pretendents šajā apakšpunktā noteiktajā termiņā nav iesniedzis pārvades sistēmas operatoram parakstītu pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu, uzskatāms, ka pretendents ir atsaucis savu pieteikumu.

3.7. Pārvades sistēmas operators trīs darba dienu laikā no pretendenta parakstītā pārvades sistēmas pakalpojuma līguma saņemšanas dienas paraksta pārvades pakalpojuma līgumu un vienu tā eksemplāru nosūta pretendentam.

3.8. Par atteikumu noslēgt pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu pārvades sistēmas operators vienas darba dienas laikā pēc pretendenta iesniegtā pieteikuma izvērtēšanas informē pretendentu, nosūtot paziņojumu uz pretendenta pieteikumā norādīto elektroniskā pasta adresi. Motivētu rakstveida atteikumu noslēgt pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu pārvades sistēmas operators termiņā, kāds noteikts tās valsts normatīvajos aktos, kurā atrodas pārvades sistēmas operatora juridiskā adrese, nosūta elektroniski vai pa pastu uz pieteikumā norādīto adresi.

4. Jaudas piešķiršana

4.1. Šajos noteikumos noteiktā jaudas piešķiršanas kārtība attiecas uz visiem ieejas un izejas punktiem, izņemot:

4.1.1. ieejas punktu no Inčukalna pazemes gāzes krātuves un izejas punktu uz Inčukalna pazemes gāzes krātuvi, attiecībā uz kuriem saskaņā ar Latvijas normatīvo

regulējumu piekļuvi trešajām personām nosaka krātuves darbību reglamentējošos normatīvajos aktos;

4.1.2. izejas punktu Igaunijas lietotāju apgādei;

4.1.3. izejas punktu Latvijas lietotāju apgādei.

4.2. Ieejas un izejas punktā *Balticconnector*:

4.2.1. jaudas piešķiršanu veic, izmantojot:

4.2.1.1. netiešās jaudas piešķiršanas noteikumus saskaņā ar šo noteikumu

4.6.2.apakšpunktu;

4.2.1.2. pārvades sistēmas operatora netiešās jaudas piešķiršanas noteikumus saskaņā ar šo noteikumu 4.6.1.apakšpunktu.

4.3. Ieejas un izejas punktā ar trešajām valstīm:

4.3.1. jaudas piešķiršanu veic, izmantojot "Pirmais atnāca, pirmais saņēma" principu, saskaņā ar šo noteikumu 4.7.apakšpunktu;

4.3.2. tiek piemēroti pārslodzes vadības noteikumi saskaņā ar šo noteikumu 5.punktu.

4.4. Ieejas un izejas punktā Kiemēni (Lietuva–Latvija):

4.4.1. jaudas piešķiršanu veic, izmantojot:

4.4.1.1. netiešās jaudas piešķiršanas noteikumus saskaņā ar šo noteikumu

4.6.2.apakšpunktu;

4.4.1.2. "Pirmais atnāca, pirmais saņēma" principu saskaņā ar šo noteikumu

4.7.apakšpunktu;

4.4.2. tiek piemēroti pārslodzes vadības noteikumi saskaņā ar šo noteikumu 5.punktu.

4.5. Ieejas punktā no Igaunijas un Latvijas ražošanas iekārtas, ieejas punktā no sašķidrinātās gāzes iekārtas un izejas punktā uz sašķidrinātās gāzes iekārtu jaudas

piešķiršanu veic, izmantojot "Pirmais atnāca, pirmais saņēma" principu, saskaņā ar šo noteikumu 4.7.apakšpunktu.

4.6. Netiešās jaudas piešķiršanas noteikumi

4.6.1. Sistēmas lietotājam jaudu piešķir netieši, pamatojoties uz apstiprināto dabasgāzes daudzumu, kura nominācijām pārvades sistēmas operators veicis apstrādi un saskaņošanas procesu atbilstoši šo noteikumu 7.nodaļai.

4.6.2. Sistēmas lietotājam jaudu piešķir netieši, pamatojoties uz tirdzniecības darījumiem tirdzniecības platformā, kuriem, izmantojot netiešai jaudas piešķiršanai nodoto dienas jaudu, tiek piešķirta atbilstoša jauda saskaņā ar šo noteikumu

4.6.3.apakšpunktā noteikto.

4.6.3. Netiešās jaudas piešķiršanas noteikumi, ja izmanto tirdzniecības platformu

4.6.3.1. Pārvades sistēmas operators piedāvā daļu jaudas piešķiršanai tirdzniecības platformās, kas ir parakstījušas attiecīgu netiešās jaudas piešķiršanas pakalpojuma līgumu ar pārvades sistēmas operatoru.

4.6.3.2. Netiešās jaudas piešķiršanas metodi izmanto vismaz dienas standarta jaudas produktam. Pārvades sistēmas operators piedāvā netiešās jaudas piešķiršanas metodes izmantošanu citiem jaudas produktiem, ja pārvades sistēmas operators saņem pieprasījumu no sistēmas lietotājiem nodrošināt šādus produktus. Pārvades sistēmas operators saprātīgā termiņā, sadarbojoties ar attiecīgo pakalpojuma nodrošinātāju, nodrošina šādu jaudas produktu piedāvājumu.

4.6.3.3. Pārvades sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē šādu informāciju:

4.6.3.4. tirdzniecības platformas, kas piedāvā netiešās jaudas piešķiršanu;

4.6.3.5. tirdzniecībai tirdzniecības platformās nodoto jaudas apjomu.

4.6.3.6. Pārvades sistēmas operators tirdzniecības darījumiem tirdzniecības platformā netiešai jaudas piešķiršanai nododamo jaudas apjomu nosaka, pamatojoties uz vēsturiskiem datiem un principu par jaudas deficīta samazināšanu netiešās jaudas piešķiršanai, izmantojot tirdzniecības platformu, vai netiešās jaudas piešķiršanai, izmantojot apstiprinātu daudzumu. Ja iepriekšējā dienā tiek piešķirta visa

tirdzniecības platformām nodotā jauda, tirdzniecības platformas var pieprasīt jaudas apjoma palielināšanu par pieciem procentiem. Ja iepriekšējā dienā atbilstoši apstiprinātajam dabasgāzes daudzumam tika piešķirta visa pieejamā jauda un tika piešķirta visa tirdzniecības platformām nodotā jauda, pārvades sistēmas operators tirdzniecības platformām nododamās jaudas apjomu samazina par pieciem procentiem.

4.6.3.7. Pārvades sistēmas operators visām tirdzniecības platformām, kuras piedāvā netiešo jaudas piešķiršanu, piemēro vienādus noteikumus.

4.6.3.8. Pārvades sistēmas operators un tirdzniecības platformas operators vienojas par jaudas apjomu, kas tiek nodots katrai attiecīgajai tirdzniecības platformai netiešās jaudas piešķiršanai. Pārvades sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē tirdzniecības platformai nodotā jaudas apjoma izmaiņas vismaz trīs dienas pirms izmaiņu veikšanas.

4.6.3.9. Tirdzniecības platforma nepiešķirto jaudu nodod pārvades sistēmas operatoram termiņā, par kuru vienojusies tirdzniecības platforma un pārvades sistēmas operators.

4.6.3.10. Pārvades sistēmas operators termiņā, par kuru vienojusies tirdzniecības platforma un pārvades sistēmas operators, saskaņo tirdzniecības platformai netiešai jaudas piešķiršanai nodotās jaudas apjomu, lai palielinātu jaudas apjomu.

4.7. Jaudas piešķiršana, izmantojot "Pirmais atnāca, pirmais saņēma" principu:

4.7.1. Pārvades sistēmas operators piedāvā šādus standarta konstantās un atslēdzamās jaudas produktus:

4.7.1.1. ilgtermiņa jaudas produkts – gada standarta jaudas produkts ir jauda, kuru piedāvā vienādā apjomā visām gāzes dienām vienā gāzes gadā, sākot no 1.oktobra;

4.7.1.2. īstermiņa jaudas produkti:

4.7.1.3. ceturkšņa standarta jaudas produkts ir jauda, kuru piedāvā vienādā apjomā visām gāzes dienām konkrētā gāzes ceturksnī, sākot no attiecīgi 1.oktobra, 1.janvāra, 1.aprīļa vai 1.jūlija;

4.7.1.4. mēneša standarta jaudas produkts ir jauda, kuru piedāvāta vienādā apjomā visām gāzes dienām kalendārajā mēnesī, sākot no katra mēneša pirmās dienas;

4.7.1.5. dienas standarta jaudas produkts ir jauda, kuru piedāvā noteiktā apjomā visai nākamai gāzes dienai;

4.7.1.6. pašreizējās dienas standarta jaudas produkts ir jauda, kuru piedāvā noteiktā apjomā no sākuma laika konkrētā gāzes dienā līdz tās pašas gāzes dienas beigām.

4.7.2. Jaudas produktus norāda enerģijas vienībās uz laika vienību – kWh/dienā.

4.7.3. Sistēmas lietotājs, kas piegādā dabasgāzi ievadīšanai vienotās balansēšanas zonas pārvades sistēmā vai izvadīšanai no tās, rezervē atbilstošu ieejas vai izejas jaudu noteiktā ieejas vai izejas punktā.

4.7.4. Ilgtermiņa jaudas produkta piešķiršana, izmantojot "Pirmais atnāca, pirmais saņēma" principu:

4.7.4.1. Jaudas rezervēšanas pieteikumu ilgtermiņa standarta jaudas produktam sistēmas lietotājs iesniedz trīs mēnešus pirms gāzes gada sākuma līdz plkst.13.00 UTC (plkst.12.00 UTC vasaras laika periodā) dienā pirms attiecīgā gāzes gada atbilstoši standarta informācijas apmaiņas lietotāja rokasgrāmatai.

4.7.4.2. Pārvades sistēmas operators stundas laikā pēc jaudas rezervēšanas pieteikuma saņemšanas informē sistēmas lietotāju par jaudas rezervēšanas pieprasījuma saņemšanu un saņemtā pieprasījuma statusu atbilstoši standarta saziņas protokolam.

4.7.4.3. Pārvades sistēmas operators ne vēlāk kā līdz nākamās darba dienas, kas seko jaudas rezervēšanas pieteikuma iesniegšanas dienai, plkst.12.30 UTC (plkst.11.30 UTC vasaras laika periodā) informē sistēmas lietotāju par piešķirto konstanto jaudu atbilstoši standarta saziņas protokolam.

4.7.4.4. Ja sistēmas lietotāja pieteiktā konstantā jauda pārsniedz pieejamo jaudu un sistēmas lietotājs nav norādījis minimālo pieņemamo apjomu, pārvades sistēmas operators noraida jaudas rezervēšanas pieteikumu un nekavējoties par to informē sistēmas lietotāju atbilstoši standarta saziņas protokolam. Ja sistēmas lietotāja norādītais minimālais pieņemamais apjoms ir lielāks nekā pieejamā jauda, pārvades sistēmas operators noraida jaudas rezervēšanas pieteikumu un nekavējoties par to

informē sistēmas lietotāju atbilstoši standarta saziņas protokolam. Ja sistēmas lietotāja norādītais minimālais pieņemamais apjoms ir mazāks vai vienāds ar pieejamo jaudu, pārvades sistēmas operators piešķir pieejamo jaudu.

4.7.4.5. Pārvades sistēmas operators nodrošina, ka piešķirtā jauda sistēmas lietotājam ir pieejama ne vēlāk kā nākamajā kalendārajā dienā.

4.7.4.6. Paziņojot sistēmas lietotājam par noteiktā ieejas un izejas punktā piešķirto ilgtermiņa jaudu, pārvades sistēmas operators pārredzamā un efektīvā veidā publicē kopējo piešķirto jaudu saskaņā ar standarta informācijas apmaiņas lietotāja rokasgrāmatu.

4.7.5. Īstermiņa jaudas produkta piešķiršana, izmantojot "Pirmais atnāca, pirmais saņēma" principu

4.7.5.1. Jaudas rezervēšanas pieteikumu īstermiņa standarta jaudas produktiem sistēmas lietotājs īstermiņa jaudas iesniedz šādos termiņos:

- a) ceturkšņa standarta jaudas produktam – ne ātrāk kā divus gāzes mēnešus pirms gāzes gada, kas ietver attiecīgo gāzes ceturksni, un ne vēlāk kā līdz plkst.13.00 UTC gāzes dienā pirms attiecīgā gāzes ceturkšņa;
- b) mēneša standarta jaudas produktam – ne ātrāk kā 20 gāzes dienas pirms gāzes ceturkšņa, kas ietver gāzes mēnesi, un ne vēlāk kā līdz plkst.13.00 UTC gāzes dienā pirms attiecīgā gāzes mēneša sākuma;
- c) dienas standarta jaudas produktam – ne ātrāk kā 14 gāzes dienas pirms gāzes mēneša, kas ietver attiecīgo gāzes dienu, un ne vēlāk kā līdz plkst.13.00 UTC gāzes dienā D-1;
- d) pašreizējās dienas standarta jaudas produktam – ne ātrāk par nomināciju apstiprināšanas termiņu plkst.15.00 UTC (plkst.14.00 UTC vasaras laika periodā) un ne vēlāk kā trīs stundas pirms gāzes dienas beigām;
- e) atslēdzamās pašreizējās dienas jaudas produktu var arī rezervēt, iesniedzot renomināciju no plkst.15.00 UTC (plkst.14.00 UTC vasaras laika periodā) gāzes dienā D-1 un ne vēlāk kā trīs stundas līdz gāzes dienas beigām.

4.7.5.2. Pārvades sistēmas operators vienas stundas laikā paziņo sistēmas lietotājam par jaudas rezervēšanas pieteikuma saņemšanu un tā statusu atbilstoši standarta saziņas protokolam.

4.7.5.3. Ja sistēmas lietotāja pieprasītais konstantās jaudas produkts pārsniedz pieejamo jaudu un sistēmas lietotājs nav norādījis minimālo pieņemamo jaudas apjomu, pārvades sistēmas operators noraida jaudas rezervēšanas pieteikumu un nekavējoties par to informē sistēmas lietotāju atbilstoši standarta saziņas protokolam. Ja sistēmas lietotāja norādītais minimālais pieņemamais jaudas apjoms ir lielāks nekā pieejamā jauda, pārvades sistēmas operators noraida jaudas rezervēšanas pieteikumu un nekavējoties par to informē sistēmas lietotāju atbilstoši standarta saziņas protokolam. Ja sistēmas lietotāja norādītais minimālais pieņemamais jaudas apjoms ir mazāks vai vienāds ar pieejamo jaudu, pārvades sistēmas operators piešķir pieejamo jaudu.

4.7.5.4. Pārvades sistēmas operators nodrošina, ka piešķirtā jauda sistēmas lietotājam ir pieejama ne vēlāk kā nākamajā kalendārajā dienā.

4.7.5.5. Paziņojot sistēmas lietotājam par noteiktā ieejas un izejas punktā piešķirto īstermiņa jaudas produktu, pārvades sistēmas operators pārredzamā un efektīvā veidā publicē kopējo piešķirto jaudu saskaņā ar standarta informācijas apmaiņas lietotāja rokasgrāmatu.

4.7.6. Nosacījumi attiecībā uz atslēdzamās jaudas piešķiršanu

4.7.6.1. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības piedāvāt atslēdzamo jaudu vienotās balansēšanas zonas ieejas un izejas punktos termiņā, kas ir garāks par vienu dienu, ja atbilstošie konstantās mēneša, ceturkšņa vai gada jaudas produkti ir pārdoti vai nav piedāvāti. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības ieejas vai izejas punktos piedāvāt atslēdzamo dienas jaudu, ja nākamās gāzes dienas konstantā jauda ir pārdota vai nav piedāvāta.

4.7.6.2. Pārvades sistēmas operators nodrošina piedāvātās atslēdzamās jaudas pieejamību rezervēšanai konstantās jaudas rezervēšanai vai virsnominācijai noteiktajos termiņos. Pārvades sistēmas operators publicē informāciju par atslēdzamo jaudu saskaņā ar standarta informācijas apmaiņas lietotāja rokasgrāmatu.

4.7.6.3. Pārvades sistēmas operators, konstatējot, ka nepieciešams pārtraukt atslēdzamās jaudas produktu nodrošināšanu sistēmas lietotājiem apjomā, kāds ir nepieciešams konstantās jaudas nodrošināšanai, to dara, pirmo atslēdzot jaudu tiem sistēmas lietotājiem, kuri rezervējuši atslēdzamo jaudu pēdējie.

4.7.6.4. Pārvades sistēmas operators ne vēlāk kā 90 minūtes iepriekš paziņo sistēmas lietotājam par piešķirtās atslēdzamās jaudas atslēgšanu, nosūtot atslēgšanas paziņojumu sistēmas lietotājam atbilstoši standarta saziņas protokolam.

4.7.6.5. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības mainīt nominācijās vai renominācijās attiecībā uz atslēdzamo jaudu pieprasīto dabasgāzes daudzumu, lai pārvaldītu līgumpārslodzi.

5. Līgumpārslodzes vadība

5.1. Pārvades sistēmas operators veic līgumpārslodzes vadības pasākumus visos attiecīgajos ieejas un izejas punktos, kuros tiek veikta jaudas rezervēšana saskaņā ar šiem noteikumiem.

5.2. Lai efektīvi izmantotu konstanto jaudu un radītu apstākļus, kas veicinātu sistēmas lietotājus rezervēt tikai nepieciešamo jaudu gadījumos, kad jaudas pieprasījums pārsniedz piedāvājumu, pārvades sistēmas operators veic pārslodzes vadības pasākumus. Pārvades sistēmas operators veic pārslodzes vadību, izmantojot šādus pasākumus:

5.2.1. līgumā paredzētās jaudas nodošana;

5.2.2. mehānisms "izmanto vai zaudē" attiecībā uz ilgtermiņa jaudu;

5.2.3. virsrezervēšanas un atpirkšanas shēma.

5.3. Līgumā paredzētās jaudas nodošana

5.3.1. Sistēmas lietotājs var iesniegt pārvades sistēmas operatoram konstantās jaudas nodošanas pieteikumu pēc jaudas piešķiršanas apstiprināšanas, bet ne vēlāk kā plkst.8.00 UTC (plkst.7.00 UTC vasaras laika periodā) gāzes dienā D-1.

5.3.2. Jaudas nodošanas pieteikumā norādītās jaudas apjomu var nodot uz daļu vai visu jaudas produkta laiku.

5.3.3. Pārvades sistēmas operators akceptē konstantās jaudas nodošanu, kuru sistēmas lietotājs rezervējis par vienu dienu garākam periodam (mēnesim, ceturksnim, gadam).

5.3.4. Pārvades sistēmas operators daļu vai visu nodoto jaudu atkārtoti piešķir, ja attiecīgajā ieejas vai izejas punktā ir līgumpārslodze.

5.3.5. Pārvades sistēmas operators, saņemot sistēmas lietotāja konstantās jaudas nodošanas pieteikumu, ja ieejas vai izejas punktā ir līgumpārslodze, publicē informāciju par nodotās jaudas apjomu un ieejas vai izejas punktu, kurā notikusi jaudas nodošana, saskaņā ar standarta informācijas apmaiņas lietotāja rokasgrāmatu.

5.3.6. Pārvades sistēmas operators nodoto jaudu piešķir, ja cits sistēmas lietotājs vēlas rezervēt konstanto jaudu konkrētajā ieejas vai izejas punktā. Nodotā jauda tiek piešķirta pēc tam, kad atbilstoši standarta saziņas protokolam ir piešķirta pieejamā jauda, kas tika noteikta pirms jaudu nodošanas.

5.3.7. Ja pārvades sistēmas operators saņem jaudas nodošanas pieteikumu no vairākiem sistēmas lietotājiem, pārvades sistēmas operators atkārtoti piešķir nodoto jaudu pieprasītajā apjomā un jaudas nodošanas pieteikumu saņemšanas secībā.

5.3.8. Pārvades sistēmas operators paziņo sistēmas lietotājam, kurš ir nodevis jaudu, par nodotās jaudas atkārtotu piešķiršanu citam sistēmas lietotājam atbilstoši standarta saziņas protokolam.

5.3.9. Sistēmas lietotājs saglabā savas tiesības un pienākumus attiecībā uz nodoto jaudu līdz brīdim, kad pārvades sistēmas operators to pilnā apmērā vai daļēji piešķir citam sistēmas lietotājam. Sistēmas lietotājs tiek atbrīvots no pienākuma maksāt par atkārtoti piešķirto jaudu tādā mērā, kādā pārvades sistēmas operators ir saņēmis samaksu no cita sistēmas lietotāja par nodoto jaudu.

5.3.10. Pārvades sistēmas operators nodoto jaudu piešķir kā pieejamo jaudu saskaņā ar šo noteikumu 4.nodaļā noteiktajiem jaudas piešķiršanas principiem. Sistēmas lietotājs neveic darbības, kas kavē jaudas atkārtotu tirdzniecību.

5.4. Mehānisms "izmanto vai zaudē" attiecībā uz ilgtermiņa jaudu

5.4.1. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības veikt rezervētās gada jaudas piespiedu nodošanu, izmantojot mehānismu "izmanto vai zaudē", ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

5.4.1.1. sistēmas lietotājs vidēji izmanto mazāk nekā 80% no līgumā noteiktās gada jaudas gan no 1.aprīļa līdz 30.septembrim, gan no 1.oktobra līdz 31.martam, ja faktiskais līguma ilgums ir garāks par vienu gadu un tas nav iesniedzis pārvades sistēmas operatoram pienācīgu pamatojumu;

5.4.1.2. sistēmas lietotājs noteiktā ieejas vai izejas punktā sistemātiski nominē vairāk nekā 80% no rezervētā jaudas produkta un renominē, to samazinot zem 80%.

5.4.2. Ja pārvades sistēmas operators konstatē šo noteikumu 5.4.1.apakšpunktā minētos apstākļus, pārvades sistēmas operators paziņo attiecīgajam sistēmas lietotājam par jaudas nepietiekamu izmantošanu atbilstoši standarta saziņas protokolam.

5.4.3. Sistēmas lietotājam 10 kalendāro dienu laikā pēc pārvades sistēmas operatora paziņojuma par jaudas nepietiekamu izmantošanu saņemšanas neizmantotā jauda ir jāpiedāvā sekundārajā jaudu tirgū vai jānodod pārvades sistēmas operatoram.

5.4.4. Sistēmas lietotājs saglabā savas pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā noteiktās tiesības un pienākumus līdz brīdim, kad pārvades sistēmas operators jaudu ir atkārtoti piešķīris, un ciktāl pārvades sistēmas operators jaudu nav atkārtoti piešķīris.

5.4.5. Ja sistēmas lietotājs neveic šo noteikumu 5.4.3.apakšpunktā noteiktās darbības, sistēmas lietotājam nav pieejama rezervētās jaudas neizmantotā daļa.

5.5. Virsrezervēšanas un atpirkšanas shēma

5.5.1. Pārvades sistēmas operators, saņemot sistēmas lietotāja jaudas rezervēšanas pieteikumu, līgumpārslodzes gadījumos novērtējot statistikas datus par rezervēto un izmantoto jaudu noteiktā ieejas vai izejas punktā iepriekšējā periodā un konstatējot, ka vēsturiski ne visa tehniskā jauda šajā punktā ir izmantota, un ņemot vērā iespējamās scenārijus attiecībā uz neizmantojamo jaudas apjomu konkrētajā punktā noteiktā laika posmā, piedāvā tirgū papildu jaudu, tas ir, jaudu, kas pārsniedz tehnisko jaudu.

5.5.2. Piedāvājot papildu jaudu, pārvades sistēmas operators ņem vērā ar to saistītos potenciālos riskus un jaudas atkārtotas tirdzniecības iespējamību tirgū.

5.5.3. Sistēmas lietotājs iesniedz pārvades sistēmas operatoram papildu jaudas rezervēšanas pieteikumu gāzes dienai D ne vēlāk kā līdz gāzes dienas D-1 plkst.8.00 UTC (plkst.7.00 UTC vasaras laika periodā). Pārvades sistēmas operators aprēķina papildu jaudu ne vēlāk kā līdz gāzes dienas D-1 plkst.10.00 UTC (plkst.9.00 UTC vasaras laika periodā) un informē sistēmas lietotājus par papildu jaudu saskaņā ar standarta informācijas apmaiņas lietotāja rokasgrāmatu. Ja gāzes diena D-1 ir svētku diena vai brīvdiena, sistēmas lietotājs iesniedz papildu jaudas rezervēšanas pieteikumu, un pārvades sistēmas operators aprēķina papildu jaudu un par to informē sistēmas lietotājus pēdējā darba dienā pirms gāzes dienas D-1.

5.5.4. Ja visi sistēmas lietotāji vēlas izmantot visu rezervēto jaudu un pārvades sistēmas operators nespēj apmierināt sistēmas lietotāju pieprasījumu, pārvades sistēmas operators piemēro jaudas atpirkšanas procedūru, kuras mērķis ir otrreizējā tirgū atpirkt no sistēmas lietotājiem rezervētās jaudas apjomu, kas pārsniedz tehnisko jaudu.

5.5.5. Pārvades sistēmas operators informē sistēmas lietotājus par jaudas apjomu un atpirkšanas cenu, kas atpērkams no jaudas produkta, ne vēlāk kā līdz gāzes dienas D plkst.10.00 UTC (plkst.9.00 UTC vasaras laika periodā) saskaņā ar standarta informācijas apmaiņas lietotāja rokasgrāmatu.

5.5.6. Jaudas atpirkšanas cena nav augstāka par cenu, kas noteikta pašreizējās dienas jaudai gāzes dienā, kad tiek piemērota atpirkšanas procedūra, kas reizināta ar koeficientu 3.

5.5.7. Sistēmas lietotāji, kas ir rezervējuši konstantās jaudas produktus gāzes dienai, kurā tiek piemērota atpirkšanas procedūra, var piedāvāt jaudu pārvades sistēmas operatoram jaudas atpirkšanas procedūrai.

5.5.8. Sistēmas lietotājs, kurš piedalās jaudas atpirkšanas procedūrā, iesniedz pārvades sistēmas operatoram jaudas atpirkšanas piedāvājumu ne vēlāk kā līdz gāzes dienas D plkst.12.00 UTC (plkst.11.00 UTC vasaras laika periodā) atbilstoši standarta saziņas protokolam. Sistēmas lietotājs jaudas atpirkšanas piedāvājumā norāda atpirkšanai piedāvāto jaudas apjomu un cenu.

5.5.9. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības pilnā apmērā vai daļēji pieņemt sistēmas lietotāja iesniegto jaudas atpirkšanas piedāvājumu.

5.5.10. Pārvades sistēmas operators atpērk jaudu, ievērojot zemākās cenas principu, vispirms atpērkot jaudu par viszemāko piedāvāto cenu.

5.5.11. Pārvades sistēmas operators informē sistēmas lietotāju par piekrišanu atpirkt jaudu un atpirkšanas apjomu ne vēlāk kā līdz gāzes dienas D plkst.14.00 UTC (plkst.13.00 UTC vasaras laika periodā) atbilstoši standarta saziņas protokolam.

5.5.12. Saņemot no pārvades sistēmas operatora informāciju par atpirkšanai paredzēto jaudu, sistēmas lietotājs iesniedz renomināciju, samazinot transportējamās dabasgāzes daudzumu par pārdotās jaudas apjomu.

5.5.13. Ja pēc jaudas atpirkšanas procedūras īstenošanas pārvades sistēmas operators nevar izpildīt visas gāzes dienai D apstiprinātās nominācijas, pārvades sistēmas operators ierobežo konstanto standarta jaudas produktu izmantošanu. Vispirms ierobežo īsāko standarta jaudas produktu (sākot ar pašreizējās dienas jaudu) izmantošanu. Vienāda ilguma standarta konstantās jaudas produktu izmantošanu ierobežo proporcionāli nominācijas apjomam, kas iesniegts gāzes dienai D.

6. Sekundārā jaudas tirdzniecība

6.1. Sistēmas lietotājs, kurš ir rezervējis jaudas produktus, var vienoties ar citu sistēmas lietotāju un nodot tiesības izmantot jaudas produktu vai tā daļu. Sekundārā jaudas tirdzniecība paredz tiesību izmantot noteikta perioda jaudu attiecīgā ieejas vai izejas punktā nodošanu. Saistības, kas izriet no jaudas produkta rezervēšanas, tajā skaitā pienākums samaksāt pārvades sistēmas operatoram par rezervēto jaudas produktu, paliek sistēmas lietotājam, kurš nodod rezervēto jaudas produktu.

6.2. Sistēmas lietotājiem nav atļauts izveidot finanšu instrumentus saistībā ar sekundārajā tirgū tirgotiem jaudas produktiem.

6.3. Sistēmas lietotāji savstarpēji vienojas par jaudas produkta nodošanu un tās nosacījumiem.

6.4. Sistēmas lietotājs, kurš nodod rezervēto jaudas produktu, un sistēmas lietotājs, kurš iegūst šo jaudas produktu, informē pārvades sistēmas operatoru par nodoto jaudu atbilstoši standarta saziņas protokolam ne vēlāk kā līdz gāzes dienas D-1 plkst.9.00

UTC (plkst.8.00 UTC vasaras laika periodā), iesniedzot pārvades sistēmas operatoram šādu informāciju:

6.4.1. ieejas vai izejas punkts;

6.4.2. jaudas produkta veids atbilstoši šo noteikumu 4.8.1.apakšpunktam;

6.4.3. nodotā jaudas produkta apjoms (kWh/d);

6.4.4. nodotā jaudas produkta izmantošanas sākuma un beigu datums;

6.4.5. abu sistēmas lietotāju Enerģijas identifikācijas kodi.

6.5. Pārvades sistēmas operators apstiprina rezervētā jaudas produkta nodošanu vienas stundas laikā pēc informācijas saņemšanas no abām darījuma pusēm atbilstoši standarta saziņas protokolam.

6.6. Līdz ar pārvades sistēmas operatora darījuma apstiprinājuma saņemšanu sistēmas lietotājs ir ieguvis tiesības lietot nodoto jaudas produktu.

6.7. Pārvades sistēmas operators var atteikt apstiprināt rezervētā jaudas produkta nodošanu, ja:

6.7.1. informācija par jaudas produkta nodošanu ir saņemta tikai no viena sistēmas lietotāja (vienas darījuma puses);

6.7.2. sistēmas lietotāju iesniegtā informācija nesakrīt vai ir nepilnīga;

6.7.3. sistēmas lietotāja nododamā jaudas produkta apjoms ir lielāks nekā sistēmas lietotāja, kurš nodod rezervēto jaudas produktu, neizmantotā jauda.

6.8. Sistēmas lietotājam ir tiesības mainīt noslēgto un apstiprināto sekundārās jaudas tirdzniecības darījumu sekundārajā jaudas tirgū, iesniedzot pārvades sistēmas operatoram atjaunotu informāciju par darījumu atbilstoši standarta saziņas protokolam.

6.9. Par pārvades sistēmas operatora apstiprināta darījuma atcelšanu sistēmas lietotājs informē pārvades sistēmas operatoru ne vēlāk kā līdz plkst.10.00 UTC (plkst.9.00 UTC vasaras laika periodā) gāzes dienā D-1.

6.10. Darījums uzskatāms par izmainītu tikai tad, ja abi sistēmas lietotāji, kuri iepriekš ziņojuši par darījuma noslēgšanu, ir informējuši pārvades sistēmas operatoru par jaudas tiesību nodošanas atjauninājumu. Ja informācija par darījuma izmaiņām tiek saņemta tikai no viena sistēmas lietotāja, tiek uzskatīts, ka darījums nav mainīts, un pārvades sistēmas operators nekavējoties par to informē darījuma puses atbilstoši standarta saziņas protokolam.

7. Nominācija un renominācija

7.1. Sistēmas lietotājs, kurš ieejas vai izejas punktos vēlas ievadīt pārvades sistēmā vai izvadīt no tās noteiktu dabasgāzes daudzumu, atbilstoši standarta saziņas protokolam iesniedz pārvades sistēmas operatoram nomināciju vai renomināciju, ievērojot šādus nosacījumus:

7.1.1. šo noteikumu 4.1.apakšpunktā noteiktajiem ieejas un izejas punktiem sistēmas lietotāja nominācijai par dabasgāzes daudzumu, ko tas vēlas ievadīt pārvades sistēmā, nav jāsakrīt ar nomināciju par dabasgāzes daudzumu, ko tas vēlas izvadīt no pārvades sistēmas un otrādi, jo dabasgāzi var pirkt un pārdot vienotās balansēšanas zonas virtuālajā tirdzniecības punktā;

7.1.2. ieejas punktā no Inčukalna pazemes gāzes krātuves un izejas punktā uz Inčukalna pazemes gāzes krātuvi nominācijas un renominācijas tiek veiktas saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kas regulē trešo personu piekļuvi Inčukalna pazemes gāzes krātuvei.

7.1.3. šo noteikumu 4.3., 4.4. un 4.5.apakšpunktā noteiktajiem ieejas un izejas punktiem, kuros jaudu piešķir, izmantojot "Pirmais atnāca, pirmais saņēma" principu:

7.1.3.1. ja nominētais dabasgāzes daudzums pārsniedz sistēmas lietotāja rezervēto jaudas produktu attiecīgajai gāzes dienai visos ieejas un izejas punktos, kuros tiek pielietota jaudas rezervēšana, pārvades sistēmas operators noraida nomināciju un nekavējoties informē par to sistēmas lietotāju atbilstoši standarta saziņas protokolam;

7.1.3.2. ja sistēmas lietotājs ir iesniedzis virsnomināciju gāzes dienai D, ievērojot šo noteikumu 7.9.apakšpunktā noteikto renominācijas termiņu, uzskata, ka tā ir iesniegta, lai pieprasītu papildu pašreizējās dienas atslēdzamās jaudas produktu;

7.1.3.3. ja attiecīgajā gāzes dienā nav pieejama pašreizējās dienas jauda, pārvades sistēmas operators noraida renomināciju un nepiešķir sistēmas lietotājam papildu jaudu. Pārvades sistēmas operators informē sistēmas lietotāju par iespēju rezervēt atslēdzamo jaudu, ja tāda ir pieejama;

7.1.4. šo noteikumu 4.2.apakšpunktā noteiktajiem ieejas un izejas punktiem:

7.1.4.1. par nomināciju tiek uzskatīts pieteikums netiešai jaudas piešķiršanai, un jauda tiek piešķirta, pamatojoties uz apstiprināto dabasgāzes daudzumu.

7.2. Par šo noteikumu 1.4.apakšpunktā noteiktajiem ieejas un izejas punktiem sistēmas lietotājs iesniedz nominācijas vai renominācijas pārvades sistēmas operatoram saskaņā ar šo noteikumu 7.9.apakšpunktu.

7.3. Sistēmas lietotājs var koriģēt nomināciju, iesniedzot pārvades sistēmas operatoram renomināciju saskaņā ar šo noteikumu 7.9.apakšpunktu.

7.4. Ja sistēmas lietotājs neiesniedz nomināciju gāzes dienai D, pārvades sistēmas operators pieņem, ka sistēmas lietotāja nominācija ir vienāda ar nulli.

7.5. Ja nominētais daudzums ir lielāks par sistēmas lietotāja attiecīgajai gāzes dienai rezervēto jaudas produktu, izņemot punktus, kuros piemēro netiešo jaudas piešķiršanu, pārvades sistēmas operators noraida nomināciju un paziņo par to sistēmas lietotājam.

7.6. Ja renominētais daudzums ir lielāks par sistēmas lietotāja attiecīgajai gāzes dienai rezervēto jaudas produktu, uzskata, ka renominācija ir iesniegta, lai pieprasītu atslēdzamās jaudas produktu, ja tāds ir pieejams apjomā, kādā renominācija pārsniedz rezervēto jaudu.

7.7. Pārvades sistēmas operators visos attiecīgajai gāzes dienai paredzētajos saskaņošanas procesos ņem vērā pēdējo nominēto vai renominēto un apstiprināto dabasgāzes daudzumu.

7.8. Nominācijas un renominācijas saturs

7.8.1. Iesniedzot nomināciju vai renomināciju pārvades sistēmas operatoram, sistēmas lietotājs standarta saziņas protokolā norāda vismaz šādu informāciju:

7.8.1.1. ieejas vai izejas punkta EIK;

7.8.1.2. dabasgāzes plūsmas virziens;

7.8.1.3. sistēmas lietotāja EIK;

7.8.1.4. sistēmas lietotāja darījuma puses EIK;

7.8.1.5. nominācijā vai renominācijā paziņotās dabasgāzes plūsmas sākuma un beigu laiks;

7.8.1.6. dabasgāzes daudzums, kurš izteikts kWh/h un kuru pieprasīts transportēt katrā gāzes dienas stundā;

7.8.1.7. gāzes diena D, uz kuru attiecas nominācija.

7.9. Nominācijas un renominācijas iesniegšanas un apstiprināšanas nosacījumi

7.9.1. Nomināciju gāzes dienai D sistēmas lietotājs var iesniegt ne vēlāk kā līdz gāzes dienas D-1 plkst.13.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.12.00 UTC vasaras laika periodā.

7.9.2. Sistēmas lietotājs renomināciju var iesniegt jebkurā renominēšanas periodā, kas sākas tūlīt pēc nominācijas apstiprināšanas termiņa beigām un beidzas trīs stundas pirms gāzes dienas D beigām. Renominācijas cikls sākas renominēšanas perioda katras stundas sākumā.

7.9.3. Renominācijas perioda laikā sistēmas lietotājs var koriģēt nominācijas tikai tām gāzes dienas stundām, kurām nav sākta dabasgāzes daudzuma saskaņošanas procedūra atbilstoši šo noteikumu 7.12.apakšpunktā noteiktajam saskaņošanas laika grafikam.

7.9.4. Ja sistēmas lietotājs ir iesniedzis nomināciju dienas gāzei D šo noteikumu 7.11.apakšpunktā noteiktajā termiņā, pārvades sistēmas operators ne vēlāk kā līdz gāzes dienas D-1 plkst.15.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.14.00 UTC vasaras laika periodā atbilstoši standarta informācijas apmaiņas lietotāja rokasgrāmatai paziņo sistēmas lietotājam par apstiprināto dabasgāzes daudzumu gāzes dienā D, norādot, vai:

7.9.4.1. nominācija ir apstiprināta;

7.9.4.2. nominācijā norādītais dabasgāzes daudzums ir samazināts vai noraidīts saskaņā ar šo noteikumu 7.10.apakšpunktu;

7.9.4.3. nominācijā norādītais dabasgāzes daudzums saistībā ar veicamo dabasgāzes daudzuma saskaņošanas procedūru pēc pārvades sistēmas operatora vai blakus esošās pārvades sistēmas operatora iniciatīvas tiek samazināts.

7.9.5. Renominācijas perioda laikā sistēmas lietotājam ir tiesības koriģēt gāzes dienai D apstiprināto daudzumu, par kuru nav uzsākta dabasgāzes daudzuma saskaņošanas procedūra, ievērojot šādus nosacījumus:

7.9.5.1. sistēmas lietotājs gāzes dienai D apstiprināto daudzumu var koriģēt no gāzes dienas D-1 plkst.15.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.14.00 UTC vasaras laika periodā līdz gāzes dienas D-1 plkst.3.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.2.00 UTC vasaras laika periodā;

7.9.5.2. sistēmas lietotājs gāzes dienas atlikušajām stundām, par kurām nav uzsākts dabasgāzes daudzuma saskaņošanas process, apstiprināto daudzumu var koriģēt no gāzes dienas D-1 plkst.3.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.2.00 UTC vasaras laika periodā līdz gāzes dienas D plkst.2.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.1.00 UTC vasaras laika periodā.

7.9.6. Pēdējā no sistēmas lietotāja saņemtā renominācija pirms renominācijas perioda sākuma tiek uzskatīta par spēkā esošu.

7.9.7 Pārvades sistēmas operators, saņemot renomināciju, divu stundu laikā no nākamā renominācijas perioda sākuma atbilstoši standarta saziņas protokolam paziņo sistēmas lietotājam, vai:

7.9.7.1. iesniegtā renominācija ir apstiprināta;

7.9.7.2. dabasgāzes daudzuma saskaņošanas procedūras dēļ dabasgāzes daudzums ir samazināts vai noraidīts.

7.9.8. Pārvades sistēmas operators izskata tikai pēdējo konkrētajam ieejas vai izejas punktam noteiktam periodam savlaicīgi iesniegto nomināciju un renomināciju.

7.9.9. Pārvades sistēmas operators, izskatot, vai nominācija ir iesniegta savlaicīgi, ņem vērā nominācijas saņemšanas laiku, nevis nominācijas nosūtīšanas laiku.

7.9.10. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības pārtraukt renominācijas iesniegšanas periodu vai to pagarināt. Pārvades sistēmas operators informē iesaistītos sistēmas lietotājus par jebkuru šādu situāciju atbilstoši standarta saziņas protokolam.

7.10. Nominācijas un renominācijas samazināšana un noraidīšana

7.10.1. Pārvades sistēmas operators tehniskas avārijas pārvades sistēmā, dabasgāzes kvalitātes neatbilstības un citu šo noteikumu 11.nodaļā noteikto iemeslu dēļ var samazināt nominācijā vai renominācijā norādīto dabasgāzes daudzumu proporcionāli apstiprinātajam daudzumam.

7.10.2. Pārvades sistēmas operatoram, saņemot nominācijas, ir tiesības noraidīt nomināciju vai renomināciju, paziņojot par to sistēmas lietotājam atbilstoši standarta saziņas protokolam, ja:

7.10.2.1. nominācijas vai renominācijas saturs neatbilst šo noteikumu

7.8.1.apakšpunktā noteiktajām prasībām;

7.10.2.2. nomināciju vai renomināciju iesniegusi persona, kurai nav tiesību to darīt saskaņā ar pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu.

7.10.3. Pārvades sistēmas operatoram, saskaņojot dabasgāzes daudzumu, ir tiesības noraidīt vai samazināt nomināciju vai renomināciju, paziņojot par to sistēmas lietotājam atbilstoši standarta saziņas protokolam, ja:

7.10.3.1. nominācija vai renominācija pārsniedz sistēmas lietotājam piešķirto jaudas produktu apjomu un papildu jaudu, izmantojot renomināciju, nevar piešķirt, ņemot

vērā rampveida plūsmas izmaiņu ierobežojumus (ja izlīdzinātā stundas jauda nav pietiekama, lai tehniski ļautu mainīt dabasgāzes plūsmu);

7.10.3.2. pārvades sistēmas operators nesaņem dabasgāzes daudzuma saskaņošanai nepieciešamo informāciju no blakus esošā pārvades sistēmas operatora;

7.10.3.3. renominācijas apstiprināšanas gadījumā ir paredzama dabasgāzes plūsmas virziena maiņa pirms renominācijas perioda beigām;

7.10.3.4. nominācija nav iesniegta saskaņā ar šajos noteikumos noteiktajiem nosacījumiem;

7.10.3.5. rodas acīmredzams apdraudējums sistēmas drošumam un stabilitātei neparedzētu notikumu vai ārkārtas situācijas gadījumā.

7.11. Ja pārvades sistēmas operators noraida nomināciju, pārvades sistēmas operators izmanto pēdējo apstiprināto sistēmas lietotāja nomināciju vai renomināciju, ja tāda ir.

7.12. Nomināciju saskaņošana

7.12.1. Pārvades sistēmas operators kopā ar blakus esošo pārvades sistēmas operatoru veic regulāru dabasgāzes daudzuma saskaņošanas procedūru un pārbauda, vai konkrētā pārvades sistēmas vietā sistēmas lietotāja iesniegtajā nominācijā plānotais ievadītās vai izvadītās dabasgāzes daudzums atbilst sistēmas lietotāja darījuma puses iesniegtajā nominācijā plānotajam ievadītās un izvadītās dabasgāzes daudzumam.

7.12.2. Ja nominācijās norādītais dabasgāzes daudzums nesakrīt, blakus esošie pārvades sistēmas operatori piemēro saskaņošanas principus, par kuriem panākta vienošanās attiecīgā starpsavienojuma punkta sadarbības noteikumos.

7.12.3. Pārvades sistēmas operators, veicot dabasgāzes daudzuma saskaņošanu ar Inčukalna pazemes gāzes krātuves operatoru, piemēro mazākā pieteiktā dabasgāzes daudzuma noteikumu.

7.12.4. Pēc dabasgāzes daudzuma saskaņošanas ar blakus esošo pārvades sistēmas operatoru vai uzglabāšanas sistēmas operatoru vai pēc mazākā pieteiktā dabasgāzes daudzuma noteikuma piemērošanas nominācija uzskatāma par apstiprinātu, un pārvades sistēmas operators nosūta sistēmas lietotājam šo noteikumu

7.9.4.apakšpunktā noteikto paziņojumu. Par nominācijas apstiprināšanu pārvades sistēmas operators informē blakus esošo pārvades sistēmas operatoru vai uzglabāšanas sistēmas operatoru.

8. Piešķirums

8.1. Vispārīgie jautājumi

8.1.1. Pārvades sistēmas operators nosaka sistēmas lietotājam katrā gāzes dienai D piešķirumu katrā ieejas vai izejas punktā.

8.1.2. Piešķirums sistēmas lietotājam fiziska starpsavienojuma punktā ir vienāds ar konkrētajai gāzes dienai D pēc dabasgāzes daudzuma saskaņošanas ar blakus esošo pārvades sistēmas operatoru pēdējo apstiprināto daudzumu.

8.1.3. Piešķirumu sistēmas lietotājam ieejas punktā no pazemes gāzes krātuves vai izejas punktā uz p pazemes gāzes krātuvi nosaka šādi:

8.1.3.1. sākotnējais piešķirums ir vienāds ar attiecīgai gāzes dienai D pēc dabasgāzes daudzuma saskaņošanas ar uzglabāšanas sistēmas operatoru pēdējā apstiprinātajā nominācijā vai renominācijā norādīto dabasgāzes daudzumu;

8.1.3.2. galīgais piešķirums ir pieejams pēc atjauninātas informācijas saņemšanas no uzglabāšanas sistēmas operatora ne vēlāk kā astotajā kalendārajā dienā pēc mēneša beigām.

8.1.4. Piešķirumu sistēmas lietotājam ieejas punktā no trešajām valstīm nosaka, pamatojoties uz šādiem kritērijiem:

8.1.4.1. piešķirums sistēmas lietotājam ar fiksētu piegādes līgumu ir vienāds ar pēdējā apstiprinātajā nominācijā vai renominācijā norādīto dabasgāzes daudzumu;

8.1.4.2. ja starp pārvades sistēmas operatoriem vai starp sistēmas lietotāju un pārvades sistēmas operatoru ir noslēgts tehniskās balansēšanas līgums, piešķirums sistēmas lietotājam ir vienāds ar pēdējo apstiprināto daudzumu. Starpību starp nominēto dabasgāzes daudzumu un nomērīto daudzumu uzskaita operatīvajā balansēšanas kontā;

8.1.4.3. ja nav vienošanās par operatīvā balansēšanas konta izveidošanu, pārvades sistēmas operators starpību starp nominēto dabasgāzes daudzumu un nomērīto daudzumu attiecina proporcionāli visu sistēmas lietotāju nominētajam dabasgāzes daudzumam, ja vien piegādes līguma noteikumi neparedz, ka par attiecīgo periodu pastāv noteikta vienošanās. Attiecinātais dabasgāzes daudzums nedrīkst pārsniegt elastīguma robežas, kas noteiktas sistēmas lietotāja elastīgās piegādes līgumā.

8.1.4.4. Pārvades sistēmas operators galīgo piešķirumu nosaka ne vēlāk kā astoņas kalendārās dienas pēc pārskata perioda (mēneša) beigām.

8.1.5. Piešķirumu sistēmas lietotājam izejas punktos iekšzemes lietotāju apgādei nosaka šādi:

8.1.5.1. attiecībā uz retāk nekā ik dienas mērīto no pārvades sistēmas izvadīto dabasgāzes daudzumu:

8.1.5.1.1. lai noteiktu piegādātās dabasgāzes daudzumu dienā, izmanto prognozēšanas puses sniegtos datus par dabasgāzes patēriņu dienā;

8.1.5.1.1. ne vēlāk kā astotajā kalendārajā dienā pēc pārskata perioda beigām dabasgāzes daudzumu koriģē, pamatojoties uz pārskata periodā faktiski nomērīto daudzumu, ja šādus datus sniedz sadales sistēmas operators.

8.1.5.2. attiecībā uz ik dienas mērīto no pārvades sistēmas izvadīto dabasgāzes daudzumu:

8.1.5.2.1. izejas punktā, kurā lietotājs ir tieši pieslēgts pārvades sistēmai, piešķirumu nosaka pēc nomērītā daudzuma;

8.1.5.2.2. izejas punktā, kur dabasgāze tiek piegādāta sadales sistēmai, piešķirums sistēmas lietotājam ir vienāds ar nomērīto daudzumu. Pārvades sistēmas operators nomērīto daudzumu nosaka saskaņā ar informāciju, kuru pārvades sistēmas operatoram iesniedz sadales sistēmas operators. Pārvades sistēmas operators informē sistēmas lietotāju par piešķirto daudzumu gāzes dienā D+1;

8.1.5.2.3. izejas punktā no biometāna ražošanas iekārtas piešķirumu nosaka pēc nomērītā daudzuma. Ieejas punktā no biometāna ražošanas iekārtas tikai viens sistēmas lietotājs var ievadīt gāzi pārvades sistēmā.

8.2. Informācijas apmaiņa par piešķirumu

8.2.1. Pārvades sistēmas operators informē sistēmas lietotāju par piešķirumu gāzes dienā un mēnesī.

8.2.2. Pārvades sistēmas operators ne vēlāk kā līdz gāzes dienas D+1 plkst.12.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.11.00 UTC vasaras laika periodā atbilstoši standarta saziņas protokolam paziņo sistēmas lietotājam piešķirumu gāzes dienā D konkrētā ieejas un izejas punktā.

8.2.2.1. pārvades sistēmas operators ne vēlāk kā līdz sestās kalendārās dienas pēc pārskata perioda beigām plkst.8.00 UTC ziemas laika periodā un plkst.7.00 UTC vasaras laika periodā atbilstoši standarta saziņas protokolam paziņo sistēmas lietotājam galīgo mēneša piešķirumu katram izejas un ieejas punktam, kuru izmantos norēķinos (informācija, kas sniegta par dienas un mēneša dabasgāzes apjomu un siltumspēju).

9. Saskaņošana

9.1. Pārvades sistēmas operators, saņemot no sadales sistēmas operatora vai blakus esošā pārvades sistēmas operatora koriģētu informāciju par nomērīto daudzumu, nomērītā daudzuma pārrēķinu var veikt gada laikā. Sadales sistēmas operators koriģēto informāciju par nomērīto daudzumu iesniedz kopā ar informāciju par iepriekšējā pārskata periodā nomērīto daudzumu.

9.2. Attiecīgā mēneša nomērītā daudzuma saskaņošanas daudzums ir starpība starp sākotnēji nomērīto daudzumu un koriģēto nomērīto daudzumu konkrētā ieejas vai izejas punktā attiecīgajā mēnesī.

9.3. Nomērītā daudzuma saskaņošanas daudzumu ņem vērā, izrakstot rēķinus saskaņā ar šo noteikumu 12.nodaļā noteikto kārtību.

10. Darbības un dabasgāzes ievadīšanas noteikumi

10.1. Dabasgāzes kvalitāte

10.1.1. Konkrētā vienotās balansēšanas zonas ieejas punktā piemēro tās valsts normatīvajos aktos, kurā ieejas punkts atrodas, noteiktās prasības attiecībā uz dabasgāzes sastāvdaļām un kvalitātes raksturlielumiem.

10.1.2. Dabaszgāzes kvalitātes mērijumus veic:

10.1.2.1. starpsavienojuma punktā Kiemēni (*Kiemēnai*);

10.1.2.2. starpsavienojuma punktā *Balticconnector*;

10.1.2.3. ieejas punktā no trešajām valstīm;

10.1.2.4. ieejas punktā no Inčukalna pazemes gāzes krātuves un izejas punktā uz Inčukalna pazemes gāzes krātuvi;

10.1.2.5. ieejas punktā no sašķidrinātās dabaszgāzes iekārtas;

10.1.2.6. ieejas punktos no Latvijas un Igaunijas ražošanas iekārtām.

10.1.3. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības atteikt dabaszgāzes ievadi un transportēšanu pārvades sistēmā, ja ieejas punktā piegādātās un pārvades sistēmā ievadāmās dabaszgāzes kvalitātes raksturlielumi neatbilst dabaszgāzes kvalitātes prasībām.

10.1.4. Sistēmas lietotājam ir tiesības atteikties pieņemt dabaszgāzi, ja izejas punktā piegādātās dabaszgāzes kvalitātes raksturlielumi neatbilst dabaszgāzes kvalitātes prasībām, iesniedzot informāciju par novirzi no valsts normatīvajos aktos noteiktajām prasībām dabaszgāzes kvalitātes raksturlielumiem.

10.2. Dabaszgāzes daudzuma uzskaitē

10.2.1. Pārvades sistēmas operators sadarbībā ar blakus esošajiem sistēmas operatoriem nodrošina pārvadītās dabaszgāzes uzskaitē pārvades sistēmas ieejas un izejas punktos un dabaszgāzes uzskaites vietās, normatīvajos aktos noteiktajā biežumā fiksējot pārvadītās dabaszgāzes daudzumu, spiedienu un temperatūru.

10.2.2. Pārvades sistēmas operators dabaszgāzes uzskaitē un pārskatos izmanto enerģijas vienības (kWh).

10.3. Uzturēšana

10.3.1. Pārvades sistēmas operators savā tīmekļvietnē publicē informāciju par attiecīgajā gadā plānotajiem pārvades sistēmas būvniecības, rekonstrukcijas un

apkopes darbiem, kuri var ietekmēt šajos noteikumos paredzētās sistēmas lietotāju tiesības.

10.3.2. Pārvades sistēmas operators ne vēlāk kā 42 kalendārās dienas iepriekš publicē savā tīmekļvietnē informāciju par plānotajiem vienotās balansēšanas zonas pārvades sistēmas uzturēšanas, remonta, pieslēgšanas vai atslēgšanas darbiem, norādot darbus, kuru laikā dabasgāzes pārvade tiks pārtraukta vai ierobežota, un pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā noteiktajā kārtībā informē sistēmas lietotājus.

10.3.3. Pārvades pakalpojumu apturēšanas vai ierobežošanas gadījumā pārvades sistēmas operators nekavējoties pārvades pakalpojuma līgumā noteiktajā kārtībā informē sistēmas lietotājus par to, no kura brīža un uz kādu laiku dabasgāzes pārvade tiks ierobežota.

10.3.4. Pārvades sistēmas operators pārvades pakalpojuma līgumā noteiktajā kārtībā informē sistēmas lietotājus par neplānotu atslēdzamo pārvades pakalpojumu pārtraukšanu un iespējamo šādu pakalpojumu atjaunošanas laiku nekavējoties pēc šādas pārtraukšanas nepieciešamības konstatēšanas.

11. Pārvades sistēmas pakalpojuma sniegšanas pārtraukšana vai ierobežošana

11.1. Pārvades sistēmas operatoram ārkārtas gadījumos, kas nav uzskatāmi par nepārvaramas varas apstākļiem, ir tiesības veikt darbības, kuru rezultātā var tikt apturēta vai ierobežota pārvades sistēmas jaudas izmantošana. Ārkārtas gadījumā pārvades sistēmas operators pieliek saprātīgas pūles un rīkojas, lai bez nepamatotas kavēšanās nodrošinātu pārvades sistēmas pakalpojuma nepārtrauktību nolūkā mazināt ietekmi uz sistēmas lietotājiem.

11.1.1. Pārvades sistēmas operators bez iepriekšēja brīdinājuma var pārtraukt vai ierobežot dabasgāzes ievadi pārvades sistēmā, tās transportēšanu un izvadi no pārvades sistēmas šādos gadījumos:

11.1.1.1. pārvades sistēmai tieši pievienota sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēma rada apdraudējumu cilvēku dzīvībai, veselībai vai īpašumam;

11.1.1.2. pārvades sistēmā ievadāmās dabasgāzes plūsmas spiediens neatbilst dabasgāzes apgādes sistēmas operatoru sadarbības līgumā vai pieslēguma līgumā noteiktajām prasībām;

11.1.1.3. pārvades sistēmā ir notikusi avārija vai izveidojusies ārkārtas situācija, kas noteikta valsts normatīvajos aktos vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2017.gada 25.oktobra Regulā Nr.2017/1938 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem, ar ko atceļ Regulu (ES) Nr.994/2010.

11.1.1.4. valstī ir izsludināta enerģētiskā krīze saskaņā ar valsts normatīvajos aktos noteikto;

11.1.1.5. pārvades sistēmā, dabasgāzes sadales sistēmā vai pazemes gāzes krātuvē ir bojājumi, kas var izraisīt avāriju pārvades sistēmā;

11.1.1.6. pārvades sistēmas, dabasgāzes sadales sistēmas vai pazemes gāzes krātuves normāla darbība ir traucēta vai pārvades sistēmā, dabasgāzes sadales sistēmā vai pazemes gāzes krātuvē ir bojājumi un blakus esošais pārvades sistēmas operators, dabasgāzes sadales sistēmas operators vai uzglabāšanas sistēmas operators ir pieprasījis nekavējoties pārtraukt dabasgāzes transportēšanu uz attiecīgo sistēmu vai no tās;

11.1.1.7. dabasgāzes ievadīšana šo noteikumu 1.3.apakšpunktā noteiktajos ieejas punktos tiek pārtraukta vai ierobežota no pārvades sistēmas operatora neatkarīgu iemeslu dēļ;

11.1.1.8. sistēmas lietotāja radītā nebalansa dēļ tiek apdraudēta pārvades sistēmas funkcionēšana un drošība;

11.1.1.9. nepieciešams veikt neatliekamus remontdarbus avārijas situācijas novēršanai pārvades sistēmā vai pazemes gāzes krātuvē;

11.1.1.10. pārvades sistēmā ievadāmās dabasgāzes kvalitātes raksturlielumi neatbilst dabasgāzes kvalitātes prasībām;

11.1.1.11. sistēmas lietotājs šajos noteikumos noteiktajā kārtībā neveic maksājumus par pārvades sistēmas pakalpojumu.

11.1.2. Ja dabasgāzes transportēšana tiek pārtraukta vai ierobežota, pārvades sistēmas operators ne vēlāk kā 24 stundas pēc dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma pārtraukšanas vai ierobežošanas publicē par to informāciju savā tīmekļvietnē un šajos noteikumos noteiktajā kārtībā informē sistēmas lietotājus.

11.1.3. Pārvades sistēmas operators, vismaz piecas kalendārās dienas iepriekš brīdinot sistēmas lietotāju, var pārtraukt vai ierobežot dabasgāzes ievadi pārvades sistēmā, kā arī tās transportēšanu un izvadi no pārvades sistēmas šādos gadījumos:

11.1.3.1. sistēmas lietotājs ar savu darbību vai bezdarbību rada draudus pārvades sistēmas darbībai un drošībai vai negatīvi ietekmē dabasgāzes kvalitāti;

11.1.3.2. pārvades sistēmas operators veic dabasgāzes sistēmas apkopes vai pieslēgšanas darbus;

11.1.3.3. citos katra pārvades sistēmas operatora valsts normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos.

12. Rēķinu izrakstīšana un norēķini

12.1. Sistēmas lietotājs norēķinās par pārvades sistēmas pakalpojumiem (pārvades sistēmas jaudas rezervēšanu ieejas un izejas punktā) šajos noteikumos noteiktajā termiņā un kārtībā atbilstoši pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem, kas noteikti pārvades sistēmas operatora valsts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

12.2. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības noteikt tarifus atbilstoši pārvades sistēmas operatora valsts normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

12.3. Ievērojot katra pārvades sistēmas operatora valsts normatīvajos aktos noteikto tarifu noteikšanas kārtību, pārvades sistēmas operators, izrakstot rēķinu sistēmas lietotājam par jaudas produktu rezervēšanu, piemēro dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu, kas bija spēkā pārvades sistēmas pakalpojuma sniegšanas laikā, ciktāl valsts normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

12.4. Šie noteikumi neattiecas uz maksu par pārvades sistēmas pakalpojuma sniegšanu izejas punktā Igaunijas lietotāju apgādei. Izejas punktam Igaunijas lietotāju apgādei tiek piemēroti noteikumi ""Elering" AS standartizētie iekšzemes gāzes pārvades sistēmas pakalpojuma noteikumi".

12.5. Pārvades sistēmas operators saskaņā ar dabasgāzes sadales sistēmas operatora sniegto informāciju uzskaites datiem tieši pārvades sistēmai pieslēgtas sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmas pieslēguma vietā vai saskaņā ar aktu par pārvadīto dabasgāzi, sagatavo un kopā ar rēķinu atbilstoši šo noteikumu

8.2.apakšpunktā noteiktajai kārtībai nosūta sistēmas lietotājam ziņojumu par pārskata periodā pārvadītās dabasgāzes daudzumu.

12.6. Pārvades sistēmas operators līdz 10 kalendārajai dienai pēc pārskata perioda beigām nosūta sistēmas lietotājam rēķinu par pārskata periodā sniegtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem. Pārvades sistēmas operators rēķinā sistēmas lietotājam norāda sistēmas lietotājam piešķirtos jaudas produktus un to apjomu pārskata periodā, kas izteikts kWh.

12.7. Pārvades sistēmas operators rēķinu nosūta uz pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā norādīto sistēmas lietotāja elektroniskā pasta adresi. Rēķins ir derīgs bez paraksta, un to aizstāj ar autorizāciju vai paraksta ar drošu elektronisko parakstu. Par rēķina saņemšanas datumu tiek uzskatīta tā nosūtīšanas diena.

12.8. Sistēmas lietotājs maksājumus veic *euro* valūtā uz pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā norādīto pārvades sistēmas operatora kontu.

12.9. Sistēmas lietotājam par kalendārajā mēnesī saņemto pārvades sistēmas pakalpojumu ir jānorēķinās 10 kalendāro dienu laikā no rēķina izrakstīšanas dienas. Ja rēķina samaksas termiņa diena ir brīvdiena vai valstī, kurā atrodas pārvades sistēmas operatora juridiskā adrese, noteikta svētku diena, par rēķina apmaksas termiņa pēdējo dienu tiek pieņemta nākamā darba diena.

12.10. Par rēķina samaksas datumu uzskatāma diena, kad nauda ir ieskaitīta pārvades sistēmas operatora norēķinu kontā. Neatkarīgi no tā, kas norādīts maksājuma uzdevumā, visi saņemtie maksājumi tiek attiecināti šādā secībā: (1) nokavējuma procenti, (2) parāds par iepriekšējiem pārskata periodiem, (3) kārtējie maksājumi.

12.11. Ja sistēmas lietotājs šo noteikumu 12.9.apakšpunktā noteiktajā termiņā pilnīgi vai daļēji nesamaksā par pārskata periodā sniegto pārvades sistēmas pakalpojumu, pārvades sistēmas operators aprēķina nokavējuma procentus. Nokavējuma procentus aprēķina 0,05% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu. Nokavējuma procentus aprēķina vienu reizi mēnesī pēc kārtējā mēneša beigām un kopā ar citu informāciju norāda rēķinā par pārskata periodā aprēķināto nebalansa maksu.

12.12. Nokavējuma procentu un līgumsoda maksimālais apmērs tiek noteikts saskaņā ar valstī, kurā atrodas pārvades sistēmas operatora juridiskā adrese, normatīvajos aktos noteikto.

13. Kredībspēja, kredīta pārvaldīšana un saistību izpildes nodrošinājums

13.1. Sistēmas lietotājs, kurš noslēdzis pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu ar Igaunijas pārvades sistēmas operatoru, saistību izpildes nodrošinājumu iesniedz pārvades sistēmas operatoram saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikumu.

13.2. Sistēmas lietotājs, kurš noslēdzis pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu ar Latvijas pārvades sistēmas operatoru, saistību izpildes nodrošinājumu (finanšu pakalpojumu sniedzēja garantiju vai drošības depozītu) iesniedz pārvades sistēmas operatoram saskaņā ar kritērijiem un noteikumiem, kas noteikti šo noteikumu 2.pielikumā.

14. Strīdu izskatīšana un piemērojamie normatīvie akti

14.1. Visi strīdi un domstarpības (turpmāk – Strīds), kas rodas saistībā ar pārvades sistēmas pakalpojuma līguma un šo noteikumu īstenošanu vai piemērošanu, tiek risināti sarunu ceļā saskaņā ar šiem noteikumiem un spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Strīda gadījumā puse, kura atsaucas uz Strīda esamību, iesniedz otrai pusei rakstveida paziņojumu, kurā norāda Strīda aprakstu, piedāvāto risinājumu un personas, kuras ir pilnvarotas risināt ar Strīdu saistītas sarunas puses vārdā.

14.2. Ja pārvades sistēmas operators un sistēmas lietotājs nespēj atrisināt Strīdu sarunu ceļā 30 darba dienu laikā no tā rašanās dienas (ja vien pušu pilnvarotie pārstāvji nav vienojušies par citu termiņu), tas risināms saskaņā ar pārvades sistēmas operatora valsts, kurā atrodas pārvades sistēmas operatora juridiskā adrese, normatīvajos aktos noteikto kārtību, un tajos aprakstītajos gadījumos Strīds nododams attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei Strīda izskatīšanai ārpustiesas kārtībā vai prasība iesniedzama tās valsts tiesā, kurā atrodas pārvades sistēmas operatora juridiskā adrese.

14.3. Pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu un šos noteikumus reglamentē un interpretē saskaņā ar tās valsts normatīvajiem aktiem, kurā atrodas pārvades sistēmas operatora juridiskā adrese.

15. Pārvades sistēmas pakalpojuma līguma grozījumi un izbeigšana

15.1. Pārvades sistēmas operatoram un sistēmas lietotājam rakstveidā vienojoties, pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā var tikt izdarīti grozījumi, ciktāl pārvades

sistēmas pakalpojuma līgums nav pretrunā šajos noteikumos vai citos normatīvajos aktos noteiktajam.

15.2. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības izdarīt grozījumus pārvades sistēmas pakalpojuma līguma noteikumos, ja abi pārvades sistēmas operatori, kas darbojas vienotajā balansēšanas zonā, saskaņo grozījumus. Pārvades sistēmas operators rakstveidā paziņo sistēmas lietotājam un publicē grozījumus savā tīmekļvietnē ne vēlāk kā 30 kalendārās dienas pirms grozījumu stāšanās spēkā.

15.3. Pārvades sistēmas operators var vienpusēji izdarīt grozījumus pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā normatīvajos aktos paredzētos gadījumos, grozījumiem stājoties spēkā nekavējoties, ja tas nepieciešams, lai ievērotu spēkā esošo normatīvo aktu vai juridiski saistošu rīkojumu, ko izdevušas valsts vai starptautiskās tiesas vai iestādes, prasības, tai skaitā, bet ne tikai, administratīvos nolēmumus un saistītos paziņojumus, ko izdevušas nacionālās regulatīvās iestādes, ar nosacījumu, ka grozītais pārvades sistēmas pakalpojuma līgums nav pretrunā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Pārvades sistēmas operators nekavējoties rakstveidā informē sistēmas lietotāju par pārvades sistēmas pakalpojuma līguma grozījumiem pirms to stāšanās spēkā

15.4. Pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu var izbeigt, pārvades sistēmas operatoram un sistēmas lietotājam savstarpēji rakstveidā vienojoties.

15.5. Pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu var izbeigt vienpusēji, ja puse, kura vēlas izbeigt pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu, 30 kalendārās dienas pirms pārvades sistēmas pakalpojuma līguma izbeigšanas paziņo par to otrai pusei, ja otra puse nepilda vai nepienācīgi pilda pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā noteiktās saistības ar nosacījumu, ka puse, kura vēlas izbeigt pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu, ir rakstveidā pieprasījusi būtiskā pārkāpuma novēršanu un otra puse nav novērsusi būtisko pārkāpumu 10 darba dienu laikā pēc šāda pieprasījuma saņemšanas. Pārvades sistēmas pakalpojuma līgums atzīstams par izbeigtu ar paziņojumā norādīto dienu.

15.6. Būtisks pārvades sistēmas pakalpojuma līguma pārkāpums ir šādi apstākļi:

15.7. sistēmas lietotājs savlaicīgi nenorēķinās par saņemtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem;

15.8. sistēmas lietotājs neiesniedz pārvades sistēmas operatoram pietiekamu saistību izpildes nodrošinājums saskaņā ar šiem noteikumiem.

15.9. Puse var izbeigt pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu bez iepriekšēja paziņojuma, ja otrai pusei ir uzsākts maksātnespējas process, likvidācija, tās darbība tiek izbeigta vai pārtraukta, vai ir apturēta tās saimnieciskā darbība.

15.10. Pārvades sistēmas operators par pārtraukto pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu nekavējoties informē tirdzniecības platformas operatoru un dabasgāzes sadales sistēmas operatoru, kura sadales sistēmai tika piegādāta dabasgāze saskaņā ar pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu.

15.11. Pārvades sistēmas pakalpojuma līguma izbeigšana neatbrīvo puses no visu to saistību izpildes, kas radušās pārvades sistēmas pakalpojuma līguma spēkā esamības laikā.

16. Atbildība

16.1. Pārvades sistēmas operatora un sistēmas lietotāja tiesības un pienākumi ir noteikti šajos noteikumos un spēkā esošajos normatīvajos aktos.

16.2. Pārvades sistēmas operators un sistēmas lietotājs ir atbildīgs par šajos noteikumos noteikto prasību un pārvades sistēmas pakalpojuma līguma noteikumu izpildi. Pārvades sistēmas operatora un sistēmas lietotāja atbildība var būt ierobežota vai pārvades sistēmas operators un sistēmas lietotājs var būt atbrīvots no atbildības tikai tādu iemeslu dēļ, kas noteikti šajos noteikumos un tās valsts normatīvajos aktos, kurā atrodas pārvades sistēmas operatora juridiskā adrese. Puses atlīdzina zaudējumus, kas otrai pusei radušies, ja vainīgā puse nepilda vai nepienācīgi pilda pārvades sistēmas pakalpojuma līguma noteikumus.

16.3. Pārvades sistēmas operators ir atbildīgs tikai par normatīvajos aktos, šajos noteikumos un pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā noteikto saistību izpildi saskaņā ar normatīvajos aktos, šajos noteikumos un pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā noteikto kārtību.

16.4. Puse, kas nav pienācīgi izpildījusi savas pārvades sistēmas pakalpojuma līguma saistības vai šajos noteikumos noteiktās prasības, ir atbildīga tikai par otrai pusei nodarītajiem tiešajiem materiālajiem zaudējumiem vai tiešiem zaudējumiem, ja pastāv cēloņsakarība starp vainu un strīda summām.

16.5. Pārvades sistēmas operators neatbild par sistēmas lietotāja radītajiem zaudējumiem trešajām personām. Sistēmas lietotājs neatbild par pārvades sistēmas operatora radītajiem zaudējumiem trešajām personām. Pārvades sistēmas operators un sistēmas lietotājs ir atbrīvoti no atbildības par trešo personu darbībām vai bezdarbību.

16.6. Sistēmas lietotāji atlīdzina citiem sistēmas lietotājiem, trešajām personām vai īpašumam to darbības vai bezdarbības rezultātā nodarītos zaudējumus. Zaudējumu atlīdzība nedrīkst pārsniegt faktiskos zaudējumus, kurus pierāda cietusī puse, vai gadījumos, ja zaudējumu apmēru nevar noteikt ar pietiekamu noteiktības pakāpi, – kā novērtējusi tiesa vai šķīrējtiesa. Šajos noteikumos noteiktais neierobežo vai neatbrīvo pārvades sistēmas operatoru un sistēmas lietotāju no atbildības, ko rada saistību neizpilde rupjas neuzmanības, krāpšanas dēļ vai tīša saistību neizpilde.

16.7. Pārvades sistēmas operators neatbild par zaudējumiem, kas radušies izsoļu īstenošanai izmantotās tiešsaistes platformas nepareizas darbības un tās nepareizas izmantošanas dēļ, jo īpaši, ja to izraisa neautorizēta sistēmas lietotāja darbība vai nepareiza datu ievade izsoles laikā. Sistēmas lietotājs atlīdzina pārvades sistēmas operatoram vai trešajām personām visus iespējamus zaudējumus, kas radušies šādu apstākļu rezultātā.

16.8. Sistēmas lietotājs ir atbildīgs par nodarītajiem zaudējumiem un pilnībā atlīdzina zaudējumus, kas nodarīti pārvades sistēmas operatoram vai trešajām personām, ja transportētās dabasgāzes kvalitātes raksturlielumi neatbilst šajos noteikumos noteiktajām dabasgāzes kvalitātes prasībām.

16.9. Ja dabasgāzes kvalitāte neatbilst šajos noteikumos noteiktajām prasībām, pārvades sistēmas operators var atteikties ievadīt šādu dabasgāzi pārvades sistēmā un pārtraukt pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu. Šādā gadījumā pārvades sistēmas operatoram nav pienākuma sistēmas lietotājam kompensēt ar pārvades sistēmas pakalpojumu pārtraukšanu radītos iespējamus zaudējumus, savukārt sistēmas lietotāja balansa atbildība saglabājas.

16.10. Pārvades sistēmas operators neatbild par zaudējumiem, kas sistēmas lietotājam nodarīti tādu juridisku līgumu dēļ, kas slēgti ar trešajām personām, pat ja šādi juridiski līgumi ir nepieciešami, lai izmantotu pārvades sistēmas operatora sniegtos pārvades sistēmas pakalpojumus.

17. Nepārvarama vara

17.1. Pārvades sistēmas operators un sistēmas lietotājs nav atbildīgi par pilnīgu vai daļēju pārvades sistēmas pakalpojuma līguma saistību neizpildi, ja šāda neizpilde ir radusies nepārvaramas varas apstākļu dēļ. Nepārvaramas varas apstākļi šīs nodaļas izpratnē ir šķērslis, kas ir radies ārpus pārvades sistēmas operatora un sistēmas lietotāja kontroles, kas neļauj tam pildīt pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā noteiktās saistības un ko pārvades sistēmas operators vai sistēmas lietotājs nevar novērst. Par nepārvaramas varas apstākļiem primāri uzskatāmi: katastrofas, ugunsgrēki, zemestrīces un citas dabas stihijas, kara darbība, ekonomiskās sankcijas, embargo vai jebkādi citi apstākļi, ko pārvades sistēmas operators un sistēmas lietotājs pārvades sistēmas pakalpojuma līguma slēgšanas laikā nevarēja paredzēt.

17.2. Par nepārvaramas varas apstākļiem nav uzskatāmi atsevišķi pārvades sistēmas pakalpojuma līguma saistību izpildes šķēršļi, kas radušies laikā, kad pārvades sistēmas pakalpojuma līguma saistības neizpildījušais pārvades sistēmas operators vai sistēmas lietotājs kavēja savu pārvades sistēmas pakalpojuma līguma saistību izpildi. Piemēram, līdzekļu trūkums ir atsevišķs šķērslis.

17.3. Pārvades sistēmas operators vai sistēmas lietotājs, kurš atsauca uz nepārvaramas varas apstākļiem, cenšas turpināt pildīt savas saistības, ja tas ir pamatoti nepieciešams, ar nosacījumu, ka tas ir iespējams, neradot nesaprātīgas izmaksas.

17.4. Ja nepārvaramas varas apstākļi turpinās ilgāk par 30 kalendārajām dienām, pārvades sistēmas operators vai sistēmas lietotājs uzsāk pārrunas par piemērotu risinājumu pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā paredzēto saistību izpildei. Šādā gadījumā pārvades sistēmas pakalpojuma līguma izbeigšana iespējama, tikai pārvades sistēmas operatoram un sistēmas lietotājam savstarpēji vienojoties.

17.5. Pārvades sistēmas operators un sistēmas lietotājs nekavējoties, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā, paziņo viens otram par nepārvaramas varas apstākļiem. Ja pārvades sistēmas operators vai sistēmas lietotājs nepaziņo par nepārvaramas varas apstākļiem, pārvades sistēmas operators vai sistēmas lietotājs tos nevar izmantot kā pamatojumu pārvades sistēmas pakalpojuma līguma nepildīšanai.

17.6. Izbeidzoties nepārvaramas varas apstākļiem, pārvades sistēmas operators un sistēmas lietotājs nekavējoties atsāk pildīt saistības, kas tika pildītas līdz nepārvaramas varas apstākļu rašanās dienai, ja pārvades sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi.

17.7. Pārvades sistēmas operators un sistēmas lietotājs pieliek saprātīgas pūles, lai mazinātu nepārvaramas varas gadījuma vai apstākļu sekas, un cenšas pēc iespējas ātrāk nodrošināt pārvades sistēmas pakalpojuma līguma normālas izpildes atjaunošanu.

18. Konfidencialitāte

18.1. Datus par sistēmas lietotājam pārvadīto dabasgāzes daudzumu saskaņā ar pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu rezervēto un piešķirto jaudu, kā arī citu informāciju, kas iegūta, izpildot pārvades sistēmas operatora pienākums, pārvades sistēmas operators uzskata un aizsargā kā komerciāli sensitīvu informāciju saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

18.2. Konfidencialitātes ierobežojumi tiek piemēroti informācijai, kas noteikta par komercnoslēpumu (juridiska, tehniska, finansiāla, jebkāda cita rakstura informācija) un ko viena puse no otras iegūst jebkurā formā – rakstveidā, mutvārdos, virtuāli vai elektroniski. Pārvades sistēmas operators un sistēmas lietotājs neizpauž šādu konfidenciālu informāciju trešajām personām bez otras puses iepriekšējas rakstveida piekrišanas, izņemot, ja tas pusēm nepieciešams pienācīgai pārvades sistēmas pakalpojuma līguma izpildei.

18.3. Pārvades sistēmas operators sniedz 18.1.apakšpunktā norādītos datus uzņēmumiem, kas veic dabasgāzes uzglabāšanas, sadales vai sašķidrināšanas darbības, tādā apjomā, kāds nepieciešams pienācīgai šo noteikumu izpildei, kā arī iestādēm, kas ir tiesīgas regulēt, kontrolēt vai pārbaudīt enerģētikas uzņēmumus saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību.

18.4. Pārvades sistēmas operators var sniegt 18.1.apakšpunktā norādītos datus iestādēm, organizācijām un uzņēmumiem, kas veic dabasgāzes nozares izpēti, gatavo pārskatus un veic citas tamlīdzīgas darbības, ar nosacījumu, ka šajā apakšpunktā norādītās iestādes, organizācijas un uzņēmumi iesniedz rakstveida lūgumu atklāt datus, norādot šo datu izmantošanas mērķi, un nodrošina sistēmas lietotāja rakstveida piekrišanu datu izpaušanai, norādot datu atklāšanas detalizācijas pakāpi (pārvadītais daudzums un rezervētā jauda; datums un periods; ieejas un izejas punkts).

18.5. Pārvades sistēmas operators var sniegt 18.1.apakšpunktā norādītos datus, ja šāda informācija ir kļuvusi publiski pieejama vai informācija ir pieejama saņēmējai pusei no cita avota, nepārkāpjot šajā nodaļā noteikto.

18.6. Pārvades sistēmas operators sniedz šajā nodaļā norādītos datus tiesībsargājošajām iestādēm, kurām normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesības pieprasīt un saņemt šādus datus.

18.7. Šajā nodaļā noteiktais konfidencialitātes pienākums ir saistošs pusēm visu pārvades sistēmas pakalpojuma līguma spēkā esamības laiku un paliek spēkā pēc tā izbeigšanas vai termiņa beigām. Šajā nodaļā noteiktais konfidencialitātes pienākums izbeidzas no brīža, kad informācija kļūst publiski pieejama, nepārkāpjot šajā nodaļā noteikto.

19. Noslēguma jautājumi

19.1. Jaudas produktus 2020.gada gāzes gada pirmajam ceturksnim (no 2019.gada oktobra līdz decembrim) piedāvā rezervēšanai, rezervē un izmanto:

19.1.1. Latvijā – saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2017.gada 13.aprīļa padomes lēmumu Nr.1/16 "Dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumi";

19.1.2. Igaunijā – saskaņā Konkurences padomes 2018.gada 17.maija lēmumu Nr. 7-10/2018-0015 ""Elering" AS standartizētie pārrobežu gāzes pārvades sistēmas pakalpojuma noteikumi".

19.2. Gada standarta jaudas produkts 2020.gada gāzes gadam ir jauda, kas tiek piedāvāta vienādā daudzumā visām gāzes dienām no 2020.gada 1.janvāra līdz 2020.gada 1.oktobrim. Gada standarta jaudas produktu 2020.gāzes gadam piedāvā rezervēšanai no 2019.gada 1.novembra līdz 2019.gada 31.decembrim, ņemto vērā dabasgāzes pārvades sistēma pakalpojuma tarifu, kas būs spēkā 2020.gada 1.janvārī.

19.3. Ceturkšņa standarta jaudas produktu 2020.gāzes gada otrajam ceturksnim (2020.gada janvāris–marts) piedāvā rezervēšanai no 2019.gada 1.decembra līdz 2019.gada 31.decembrim.

19.4. Mēneša standarta jaudas produktus 2020.gāzes gadam piedāvā rezervēšanai no janvāra.

19.5. Dienas standarta jaudas produktus 2020.gāzes gadam jāpiedāvā rezervēšanai no 2020.gada 1.janvāra gāzes dienas.

19.6. Pašreizējās dienas standarta jaudas produktus 2020.gāzes gadam piedāvā rezervēšanai no 2020.gada 1. janvāra.

19.7. Visi šajos noteikumos norādītie pielikumi ir šo noteikumu neatņemama sastāvdaļa.

19.8. Šie noteikumi un pārvades sistēmas pakalpojuma līgums valsts valodā (atkarībā no valsts, kurā atrodas pārvades sistēmas operatora juridiskā adrese) un angļu valodā, visiem tekstiem ir vienāds spēks Komercedarbības oficiālās valodas ir valsts valoda un angļu valoda. Atšķirīgas šo noteikumu un pārvades pakalpojuma līguma interpretācijas gadījumā noteicošais ir teksts angļu valodā.

19.9. Visi šajos noteikumos norādītie pielikumi ir šo noteikumu neatņemama sastāvdaļa.

19.10. Pārvades sistēmas operators šajos noteikumos noteiktās kārtības, dokumentu veidlapas un citas prasības publicē savā tīmekļvietnē.

19.11. Sistēmas lietotājam, kuram 2019.gada 31.oktobrī ir spēkā esošs pārvades sistēmas pakalpojuma līgums ar pārvades sistēmas operatoru un kurš vēlas saņemt pārvades sistēmas pakalpojumu vienotajā balansēšanas zonā, ir pienākums iesniegt jebkuram vienotajā balansēšanas zonā aktīvam pārvades sistēmas operatoram pieteikumu un dokumentus, kas noteikti šo noteikumu 3.nodaļā, un noslēgt jaunu pārvades sistēmas lietošanas līgumu ar priekšnoteikumu, ka ar to pašu pārvades sistēmas operatoru tiek noslēgts balansēšanas līgums saskaņā ar vienotajiem noteikumiem dabasgāzes balansēšanai pārvades sistēmā.

19.12. Pārvades sistēmas operators izvērtē pretendentu pieteikumus par pārvades sistēmas izmantošanas tiesību iegūšanu vienotajā balansēšanas zonā, kuri iesniegti līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, saskaņā ar šiem noteikumiem.

19.13. Ja sistēmas lietotājs vēlas noslēgt pārvades pakalpojuma līgumu ar pārvades sistēmas operatoru, kas nav pārvades sistēmas operators, ar kuru pirms šo noteikumu spēkā stāšanās tam ir spēkā līgumiskas attiecības par pārvades sistēmas pakalpojuma sniegšanu, līgumisko attiecību izbeigšanas gadījumā pārvades sistēmas operators atkarībā no piemērotā saistību izpildes nodrošinājuma atmaksā vai atgriež sistēmas lietotājam saistību izpildes nodrošinājumu saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem par trešo personu piekļuvi.

19.14. Nosacījumi par saistību izpildes nodrošinājumu ir uzskatāmi par izpildītiem, ja saistību izpildes nodrošinājuma apjoms līgumisko attiecību par pārvades sistēmas pakalpojuma nodrošināšanu ar pārvades sistēma operatoru ietvaros pirms šo noteikumu spēkā stāšanās atbilst šajos noteikumos paredzētajam saistību izpildes nodrošinājuma apjomam, ja sistēmas lietotājs slēdz pārvades pakalpojuma līgumu ar to pašu pārvades sistēmas operatoru.

19.15. Ja sistēmas lietotājam pirms šo noteikumu spēkā stāšanās ir spēkā esošas līgumiskas attiecības par pārvades sistēmas pakalpojumu ar jebkuru no vienotās balansēšanas zonas pārvades sistēmas operatoriem, nosacījumi par saistību izpildes nodrošinājumu un attiecīgajām finanšu saistībām, kas nav paredzēti šajos noteikumos, ir risināmi saskaņā ar piemērojamiem normatīvajiem aktiem, kas regulē trešo personu piekļuvi. Sistēmas lietotājs, kurš vēlas noslēgt pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu, ievēro šajos noteikumos noteikto.

19.16. Šie noteikumi stājas spēkā 2019.gada 1.novembrī.

19.17. Šo noteikumu 7. un 8.nodaļā noteiktās prasības piemēro no 2019.gada 31.decembra.

1.pielikums

Vienotajiem dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem

Noteikumi par saistību izpildes nodrošinājumu Latvijas Republikā

1. Igaunijas pārvades sistēmas operatoram ir tiesības pirms pārvades pakalpojumu līguma noslēgšanas vai pārvades pakalpojumu līguma darbības laikā pieprasīt sistēmas lietotājam iesniegt šādu saistību izpildes nodrošinājumu:

1.1. drošības depozīts;

1.2. Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrētas bankas garantija, kas atbilst šā pielikuma 5.punktā noteiktajiem kritērijiem;

1.3. pierādījums par atbilstību šā pielikuma 3.punktā noteiktajam kredītreitingam.

2. Sistēmas lietotājam ir pienākums nekavējoties informēt pārvades sistēmas operatoru par izmaiņām sistēmas lietotāja kredītreitingā. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības pieprasīt sistēmas lietotājam iesniegt atjauninātu informāciju par sistēmas lietotāja kredītreitingu.
3. Sistēmas lietotāja kredītreitingu uzskata par atbilstošu, ja tas atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:
 - 3.1. "Standard & Poor's" ilgtermiņa reitings BBB- vai augstāks;
 - 3.2. "Fitch Ratings" ilgtermiņa reitings BBB- vai augstāks;
 - 3.3. "Moody's" ilgtermiņa reitings Baa3 vai augstāks.
4. Sistēmas lietotājs iesniedz saistību izpildes nodrošinājumu pārvades sistēmas operatoram septiņu darba dienu laikā no attiecīgā pieprasījuma saņemšanas dienas.
5. Pārvades sistēmas operators atzīst finanšu pakalpojuma sniedzēja garantiju par pienācīgu saistību izpildes nodrošinājumu, ja tā atbilst šādiem nosacījumiem:
 - 5.1. garantiju ir izdevis finanšu pakalpojumu sniedzējs, kuram vai kura grupai ir vismaz Baa1 saskaņā ar aģentūru "Moody's" vai BBB+ saskaņā ar aģentūru "Standard&Poor's", vai BBB+ saskaņā ar aģentūru "Fitch Ratings" ilgtermiņa aizņemšanās ārvalstu valūtā. Ja finanšu pakalpojumu sniedzējam vai tā grupai vismaz viena šajā punktā norādītā kredītreitinga aģentūra ir piešķirusi norādīto ilgtermiņa aizņemšanās reitingu, tiek pieņemts, ka šāda finanšu pakalpojumu sniedzēja vai tā grupas izdotā garantija ir piemērota;
 - 5.2. garantija ir pirmā pieprasījuma un neatsaucama.
6. Saistību izpildes nodrošinājumam jābūt spēkā visu pārvades sistēmas pakalpojumu līguma darbības laiku.
7. Drošības depozīta vai garantijas par pārvades pakalpojumu līguma saistību izpildi apmērs ir lielākais no 30 000 *euro* un prognozētās nākamā mēneša pārvades sistēmas pakalpojuma maksas saskaņā ar pārvades sistēmas pakalpojumu līgumu. Ja pārvades sistēmas pakalpojuma maksas prognoze nav pieejama, saistību izpildes nodrošinājuma apmēra aprēķināšanai izmanto iepriekšējā mēneša ieejas un izejas plūsmu un saistītos pārvades sistēmas pakalpojuma tarifus. Pārvades sistēmas

operatoram ir tiesības pieprasīt palielināt drošības depozīta vai garantijas apmēru mēneša laikā, ja prognoze tiek pārsniegta.

8. Ja sistēmas lietotājs neatjauno saistību izpildes nodrošinājumu vai nepalielina tā apmēru 20 darba dienu laikā no brīža, kad saistību izpildes nodrošinājums neatbilst šā pielikuma nosacījumiem, pārvades sistēmas operatoram ir tiesības pārtraukt pārvades sistēmas pakalpojuma nodrošināšanu pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā noteiktajā kārtībā līdz brīdim, kad sistēmas lietotājs ir iesniedzis šā pielikuma noteikumiem atbilstošu jaunu saistību izpildes nodrošinājumu vai palielinājis esošā saistību izpildes nodrošinājuma apmēru. Kamēr pārvades sistēmas pakalpojums netiek sniegts, pārvades sistēmas operatoram ir tiesības piešķirt sistēmas lietotāja rezervēto pārvades jaudu citam sistēmas lietotājam kā neizmantoto jaudu.

9. Izbeidzot pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu, pārvades sistēmas operators piecu darba dienu laikā atmaksā sistēmas lietotājam saistību izpildes nodrošinājuma summu, kas nav izmantota sistēmas lietotāja neizpildīto saistību dzēšanai, vai atdod sistēmas lietotāja iesniegtās finanšu pakalpojumu sniedzēja vai saistītā komersanta garantijas oriģinālu.

2.pielikums

Vienotajiem dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem

Noteikumi par saistību izpildes nodrošinājumu Latvijas Republikā

1. Pārvades sistēmas operators izvērtē šo noteikumu 3.1.5.apakšpunktā noteikto informāciju, lai noteiktu nepieciešamību pieprasīt sistēmas lietotājam iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu (drošības depozīts, finanšu pakalpojumu sniedzēja garantija vai saistītā komersanta, kurš atbilst šā pielikuma 4.punktā noteiktajiem kritērijiem, garantija) pirms pārvades sistēmas pakalpojuma līguma noslēgšanas vai tā darbības laikā.

2. Sistēmas lietotājs pēc pirmā pilnā kalendārā gada kopš pārvades sistēmas pakalpojuma līguma noslēgšanas ne retāk kā reizi gadā iesniedz pārvades sistēmas operatoram atjauninātu informāciju par sistēmas lietotāja kredītreitingu. Sistēmas lietotājam ir pienākums nekavējoties informēt pārvades sistēmas operatoru par visām izmaiņām sistēmas lietotāja kredītreitingā. Pārvades sistēmas operators ir tiesīgs

pieprasīt sistēmas lietotājam iesniegt aktualizētu informāciju par sistēmas lietotāja kredītreitingu.

3. Pārvades sistēmas operators ir tiesīgs pārvades sistēmas pakalpojuma līguma noslēgšanas vai tā darbības laikā pieprasīt sistēmas lietotājam iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu (drošības depozīts, finanšu pakalpojumu sniedzēja garantija vai saistītā komersanta garantija, kas atbilst šā pielikuma 4.punktā noteiktajiem kritērijiem) no pārvades sistēmas pakalpojuma līguma izrietošo maksājumu prasību segšanai, ja:

3.1. pārvades sistēmas operatoram ir pamats uzskatīt, ka sistēmas lietotājs pilnībā vai daļēji nespēj segt saistības, kas izriet no pārvades sistēmas pakalpojuma līguma;

3.2. sistēmas lietotājam ir uzsākts maksātnespējas vai likvidācijas process;

3.3. saskaņā ar šā pielikuma 4.punktā noteiktajiem kritērijiem sistēmas lietotājam nav atbilstoša kredītreitinga;

3.4. sistēmas lietotājs divas reizes 12 mēnešu laikā ir kavējis pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā noteiktos maksājumus.

4. Sistēmas lietotāja kredītreitings uzskatāms par atbilstošu, ja tas atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

4.1. "Standard & Poor's" ilgtermiņa reitings BBB- vai augstāks;

4.2. "Fitch Ratings" ilgtermiņa reitings BBB- vai augstāks;

4.3. "Moody's" ilgtermiņa reitings Baa3 vai augstāks;

4.4. "Creditreform" reitings riska klasei II vai augstāks, vai līdzvērtīgs citas vispārzināmas kredītaģentūras vai reitingu aģentūras kredītreitings un kredīta apmērs, kas noteikts sistēmas lietotājam izdotajā reitinga izziņā, atbilst vai pārsniedz šā pielikuma 10.punktā noteiktā saistību izpildes nodrošinājuma apmēru.

5. Ja sistēmas lietotājs vai saistītais komersants nepiekrīt pārvades sistēmas operatora konstatējumam par sistēmas lietotāja vai saistītā komersanta kredītreitinga neatbilstību, sistēmas lietotājs vai saistītais komersants piecu darba dienu laikā var

iesniegt atbilstošus pierādījumus, lai pārvades sistēmas operators objektīvi novērtētu sistēmas lietotāja kredītspēju.

6. Sistēmas lietotājs var izvēlēties vienu vai vairākus saistību izpildes nodrošinājuma veidus (drošības depozīts, finanšu pakalpojumu sniedzēja vai saistītā komersanta, kas atbilst šā pielikuma 4.punktā noteiktajiem kritērijiem, garantija).

7. Sistēmas lietotājs iesniedz saistību izpildes nodrošinājumu pārvades sistēmas operatoram septiņu darba dienu laikā no attiecīgā pieprasījuma saņemšanas dienas.

8. Pārvades sistēmas operators atzīst garantiju par pienācīgu saistību izpildes nodrošinājumu, ja tā atbilst šādiem nosacījumiem:

8.1. garantiju ir izdevis finanšu pakalpojumu sniedzējs, kuram vai kura grupai ir vismaz Baa1 saskaņā ar aģentūru "Moody's" vai BBB+ saskaņā ar aģentūru "Standard&Poor's", vai BBB+ saskaņā ar aģentūru "Fitch Ratings" ilgtermiņa aizņemšanās ārvalstu valūtā. Ja finanšu pakalpojumu sniedzējam vai tā grupai vismaz viena šajā punktā norādītā kredītreitingu aģentūra ir piešķirusi norādīto ilgtermiņa aizņemšanās reitingu, tiek pieņemts, ka šāda finanšu pakalpojumu sniedzēja vai tā grupas izdotā garantija ir piemērota;

8.2. garantiju ir izdevis saistītais komersants, kura kredītreitings atbilst šā pielikuma 4.punktam;

8.3. garantija ir pirmā pieprasījuma un neatsaucama.

9. Ja pārvades sistēmas operators ir pieprasījis saistību izpildes nodrošinājumu, saistību izpildes nodrošinājumam ir jābūt spēkā visā pārvades sistēmas pakalpojuma līguma darbības laikā.

10. Saistību izpildes nodrošinājuma apmēru par pārvades sistēmas pakalpojuma līguma saistību izpildi pārvades sistēmas operators nosaka divkārsšā apmērā no sistēmas lietotāja mēneša vidējā jaudas maksājuma pēdējos 12 mēnešos. Ja pārvades sistēmas izmantošanas periods ir īsāks par 12 mēnešiem, šo periodu izmanto par pamatu saistību izpildes apmēra noteikšanai, bet saistību izpildes nodrošinājuma apmērs nav mazāks par 25 000 *euro*.

11. Ja sistēmas lietotāja saistības pārvades sistēmas pakalpojuma līguma ietvaros pārsniedz summu, par kuru iesniegts saistību izpildes nodrošinājums, pārvades

sistēmas operatoram ir tiesības pieprasīt sistēmas lietotājam palielināt saistību izpildes nodrošinājuma summu un septiņu darba dienu laikā iesniegt pārvades sistēmas operatoram jaunu saistību izpildes nodrošinājumu, kas atbilst šī pielikuma noteikumiem.

12. Ja sistēmas lietotājs neatjauno saistību izpildes nodrošinājumu vai nepalielina tā apmēru 20 darba dienu laikā no brīža, kad saistību izpildes nodrošinājums neatbilst šā pielikuma nosacījumiem, pārvades sistēmas operatoram ir tiesības pārtraukt pārvades sistēmas pakalpojuma nodrošināšanu šajos noteikumos un pārvades sistēmas pakalpojuma līgumā noteiktajā kārtībā līdz brīdim, kad sistēmas lietotājs ir iesniedzis šā pielikuma noteikumiem atbilstošu jaunu saistību izpildes nodrošinājumu vai palielinājis esošā saistību izpildes nodrošinājuma apmēru.

13. Izbeidzot pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu, pārvades sistēmas operators piecu darba dienu laikā atmaksā sistēmas lietotājam saistību izpildes nodrošinājuma summu, kas nav izmantota sistēmas lietotāja neizpildīto saistību dzēšanai, vai atdod sistēmas lietotāja iesniegtās finanšu pakalpojumu sniedzēja vai saistītā komersanta, kura kredītreitings atbilst šā pielikuma 4.punktam, garantijas oriģinālu.